

DZIŚ PO STRONIE SENIORA

BEZPŁATNE LEKI DLA SENIORÓW

JAKIE WARUNKI TRZEBA SPEŁNIĆ, BY W APTECE NIC NIE PŁACIĆ?

Nr ISSN 0137-9526
Nr indeksu 348-570

www.gp24.pl

Nr 222 (5980) | Nakład: 4.059 | Cena 5,00 zł (w tym 8% VAT)

GŁOS

DZIENNIK POMORZA

POMORZA

74
lata

Czwartek, 24.09.2026

RelaksKrzyżówki,
prognoza pogody,
informacje kulturalne**Region**

Rządowa dotacja na budowę hali przy Zespole Szkół Agrotechnicznych

Słupski Rolniczek otrzymał 2,5 mln zł rządowego dofinansowania na budowę pełnowymiarowej hali sportowej.

- Str. 3

Świadczenia

Od października sanatorium na NFZ będzie tańsze

Jeśli termin twojego turnusu w sanatorium na NFZ wypada jesienią lub zimą, nie przejmuj się. Oszczędzisz pieniądze, i to nawet sporo.

- Str. 5

Słupsk

Ignorują czerwone światło i rogatki. Rząd chce zaostrzyć przepisy

Wojciech Lesner

Tragiczne wypadki, kolizje i niebezpieczne zachowania kierowców na przejazdach kolejowych sprawiły, że rząd chce zaostrzyć przepisy. Za wjazd na czerwonym świetle, omijanie opuszczających się rogatki czy wjechanie na przejazd bez możliwości jego opuszczenia kierowca może stracić prawo jazdy na trzy miesiące. Czy surowsze kary sprawią, że na przejazdach kolejowych będzie bezpieczniej?

Tragiczne wypadki, kolizje i niebezpieczne zachowania kierowców na przejazdach kolejowych sprawiły, że rząd chce zaostrzyć przepisy. Za wjazd na czerwonym świetle, omijanie opuszczających się rogatki czy wjechanie na przejazd bez możliwości jego opuszczenia kierowca może stracić prawo jazdy na trzy miesiące. Czy surowsze kary

Przejazd kolejowy w Kobylnicy. Niedawno przeszedł modernizację

sprawią, że na przejazdach kolejowych będzie bezpieczniej?

3 września na przejeździe kolejowym w Gdańsku Lipce pociąg PKP Intercity uderza w naczepę samochodu ciężarowego znajdującą się

na przejeździe kolejowym. W zdarzeniu kilka osób zostało rannych. Znacznie tragiczniejszy w skutkach był wypadek w Sokolnikach Suchych w województwie mazowieckim, gdzie 9 września pociąg PKP

Intercity „Koziołek” relacji Lublin-Szczecin uderza w samochód ciężarowy znajdujący się na przejeździe kolejowym. W wyniku wypadku jedna osoba zmarła. Dzień później, w Łodzi, kierowca miejskiego autobusu wjeżdża za zamykające się rogatki i zatrzymuje tuż przed torami. Tym razem na szczęście nie doszło do tragedii. Niebezpieczne zdarzenia odnotowywane były również w regionie słupskim. W styczniu tego roku w Widzinie podczas przejazdu technicznego pociąg osobowy zderzył się z samochodem ciężarowym. I w tym przypadku na szczęście nikt nie odniósł obrażeń.

Po tych i innych zdarzeniach, do których w ostatnim czasie dochodziło na przejazdach kolejowych, Rada Ministrów przyjęła projekt zmian w przepisach. Zakłada on surowsze konsekwencje dla kierowców, którzy ignorują czerwone światła, sygnały ostrzegawcze czy opuszczające się rogatki. ©

Więcej str. 4

REKLAMA

0011586943

Wygraj nawet **2 000 000 zł**

Graj z Mnożnikiem co 4 minuty

Graj w punktach LOTTO, w aplikacji i na lotto.pl

Ale to kręęcący!

x1 x2 x3 x4 x5 x10

LOTTO
Gdy grasz,
wszystko gra!

18+ AI

POLECAMY

JUTRO: Stała baza wojsk amerykańskich w Polsce? SOBOTA: Jesień na balkonie i tarasie

24.09.2026

Czwartek

Dzisiaj imieniny obchodzą: Gerard, Maria, Teodor
Telefon alarmowy: 112

Komentarz dnia

Janusz Michalczyk: System kaucyjny i patologia, która mi nie przeszkadza

Publicysta

System kaucyjny zrodził chaos i patologiczne zachowania, bo coraz więcej osób grzebie w śmietnikach. Nie jest to opinia kogoś z naszych polityków, lecz reakcja burmistrza Lizbony. Wezwał on portugalski rząd do rezygnacji z wprowadzonego tam pół roku temu systemu Volta. Jak widać, zjawiska społeczne mają charakter uniwersalny, gdy chodzi o tak proste mechanizmy jak pogoń za łatwym zarobkiem. Od kiedy taki system działa u nas, regularnie zauważam osobników „nurkujących” w kontenerach na plastikowe odpady. Czy to jednak chaos i patologia?

Według rządowych danych, od uruchomienia polskiego systemu w październiku 2025 r. do końca lipca zebrano ponad trzy miliardy butelek i puszek oznaczonych logo kaucji, przy czym tendencja jest rosnąca. A więc sukces! Optymistycznie brzmią także doniesienia dwóch organizacji ekologicznych, które wspólnie w odstępie roku posprzątały ten sam fragment brzegu Odry we Wrocławiu. Raportują, że zebrały o 90 proc. mniej plastikowych butelek i o ponad 80 proc. mniej aluminiowych puszek.

Aby nie było zbyt pięknie, donoszą jednocześnie, że podczas ostatniej akcji zebrały o 30 proc. więcej szklanych butelek po alkoholu. O tym efekcie mówią również rządowi eksperci, zwłaszcza jeśli chodzi o tzw. małpki, które najczęściej zaśmiecają trawniki. Dlatego trwają przemyślenia do rozszerzenia systemu kaucyjnego. Tym bardziej, że na razie zrezygnowano z pomysłu, by wprowadzić zakaz sprzedaży wódek w niewielkich opakowaniach.

Być może akurat burmistrz Lizbony ma powody do niepokoju, ale u nas jest inaczej. Wam też poprawia samopoczucie „czysta” przyroda, gdy spacerujecie w mieście? ©©

AUTOPROMOCJA

Prenumeruj
 „Głos Pomorza”
 „Głos Koszaliński”
 „Głos Szczeciński”

tel. 94 340 11 14
 bok.prenumerata@polskapress.pl
 prenumerata.gp24.pl

POGODA

dzisiaj
 15°C/10°C

jutro
 17°C/11°C

GP 24.pl

GK 24.pl

GS 24.pl

POLSKA
PRESS
GRUPA

Redaktor naczelny
 Jarosław Jaz
Z-cy redaktora naczelnego
 Marcin Stefanowski, Wojciech
 Frelichowski, Ynona Husaim-Sobecka
Wydawca
 Ynona Husaim-Sobecka, Jarosław
 Jaz, Wojciech Frelichowski, Marcin
 Stefanowski, Piotr Polechoński
 www.gp24.pl
 www.gk24.pl
 www.gs24.pl

Polska Press Makroregion Pomorze
 Redakcja Słupsk, ul. Henryka Pobożnego
 19, tel. 59 848 81 00, redakcja.gp24@
 polskapress.pl; Koszalin, ul. Partyzantów 17,
 tel. 94 347 35 52, redakcja.gk24@polska-
 press.pl; Szczecin, Al. Niepodległości
 26/U1, tel. 91 481 33 00, redakcja.gs24@
 polskapress.pl,
Prezes Makroregionu Piotr Grabowski
Dyrektor reklamy Ewa Żelazko
Druk Polska Press Oddział Poligrafia,
 85-438 Bydgoszcz, ul. Grunwaldzka 229

Wydawca Polska Press Sp. z o.o.
 ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa,
 tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10
p.o. Prezes Zarządu Polska Press Grupy
 Elżbieta Zuraw
Redaktor naczelny Polska Press Grupy
 Marek Twaróg
Projekt graficzny, dyrektor artystyczny PPG
 Tomasz Bocheński
Dyrektor kolportażu PPG Tomasz Osoliński
Biurowisko Konsumenta PPG
 biurokonsumenta@polskapress.pl, tel. 12 688 85 10

PBC

© - umieszczenie takich dwóch
 znaków przy Artykule,
 w szczególności przy
 Aktualnym Artykule, oznacza
 możliwość jego dalszego
 rozpowszechniania tylko
 i wyłącznie po uiszczeniu opłaty
 zgodnie z cennikiem
 zamieszczonym na stronie
 www.gp24.pl/tresci
 i w zgodzie z postanowieniami
 niniejszego regulaminu.

ROZMOWA

Nie wszyscy młodzi ludzie jeżdżący na hulajnogach są kukiryniarzami

Mira Suchodolska (PAP)

Rozmowa z dr. Karolem Jachymkiem, kulturoznawcą i medioznawcą z Obserwatorium Praktyk Medialnych Uniwersytetu SWPS

Kiedyś ikoną miejskiej kultury młodzieżowej był skejt na deskorolce. Dzisiaj po miastach przemieszczają się chmary młodych ludzi na hulajnogach. Nastąpiła zmiana warty?

Nie powiedziałbym, że to aż tak radykalna zmiana. Po drodze mieliśmy przecież BMX-y, rolki, longboardy – po prostu zmieniają się gadżety, za pomocą których młodzi anektują przestrzeń publiczną.

Hulajnoga stała się jednak znacznie bardziej powszechna i znormalizowana. Jedni traktują ją wyłącznie jako środek transportu, inni uprawiają sport i wykonują triki, a jeszcze inni jeżdżą bardzo szybko, łamią przepisy i nagrywają to, żeby później wrzucić film do internetu.

Dlatego nie wrzucałbym ich wszystkich do jednego worka. Hulajnoga stała się po prostu jednym z gadżetów współczesnej młodzieży – obok smartfona czy słuchawek.

Ci „szybcy i wściekli” dorobili się nawet własnej nazwy – kukiryniarze. Skąd się wzięło to słowo?

Określenie pochodzi od marki KuKirin, producenta szybkich hulajnóg elektrycznych, i ma raczej pejoratywny charakter. Oznacza stereotypowego młodego chłopaka, który jeździ szybko, bywa agresywny, łamie przepisy, zakłóca porządek i w pewnym sensie zawłaszcza przestrzeń.

To interesujące, bo jedno słowo potrafi zbudować całą narrację

FOT. SWPS

Karol Jachymek: -Hulajnoga stała się po prostu jednym z gadżetów współczesnej młodzieży

o zjawisku. Nagle hulajnogarz staje się młodym gniewnym, łobuzem, który zagraża przechodniom. Tacy użytkownicy oczywiście istnieją, ale byłoby dużym uproszczeniem uznać, że wszyscy młodzi jeżdżący na hulajnogach są kukiryniarzami.

Hulajnoga może być też symbolem statusu? Wycynowy sprzęt kosztuje nie kilkaset, ale kilka tysięcy złotych, za e-hulajnogę można zapłacić nawet 35 tys. zł.

Oczywiście. Co prawda na podstawowym poziomie hulajnoga jest nawet bardziej demokratyczna od deskorolki, bo ma niższy próg wejścia: stajemy na niej i stosunkowo szybko jesteśmy w stanie jechać, gdy nauczanie się jazdy na deskorolce, zwłaszcza na poziomie wyczynowym, wymaga znacznie więcej czasu.

Ale kiedy wchodzimy głębiej, pojawia się cały rynek: modele, marki, tuning, ulepszenia. Wtedy sprzęt może stać się symbolem statusu, a konkretna hulajnoga czy jej wyposażenie pokazują, jakim kapitałem dysponujemy.

Dorośli patrzą jednak przede wszystkim na roz-

pędzone hulajnogi, wypadki i młodych ludzi szalejących między przechodniami. Może problem polega również na tym, że miasta nie zostawiają nastolatkom miejsca, w którym mogliby się wyszaleć?

Z tym się całkowicie zgadzam. Projektując przestrzeń publiczną, bardzo rzadko myślimy o młodych. Zresztą nie tylko o nich – nasze miasta przez lata projektowano przede wszystkim pod samochody, a znacznie gorzej radzą sobie z pieszymi czy alternatywnymi środkami transportu.

Ale w przypadku młodzieży dochodzi jeszcze coś innego: ona jest z przestrzeni publicznej często wypychana. Jeżeli na osiedlowej ławce siedzi grupa nastolatków, część dorosłych natychmiast zaczyna się niepokoić: na pewno piją, palą, zaraz coś zniszczą. Najchętniej byśmy ich stamtąd usunęli.

Tylko gdzie oni mają pójść?

PAP: Napisał pan książkę „Z nosem w smartfonie”. Może powinniśmy się więc cieszyć: wreszcie oderwali się od ekranów i wyszli z domu?

To jest właśnie zabawne. Kiedy młodzi siedzą w domu z telefonem, narzekamy, że nie wychodzą. Kiedy wychodzą i zaczynają coś robić, okazuje się, że też jest źle.

Może więc największym problemem jest sposób, w jaki my, dorośli, patrzymy na młodzież. Nie chcę tworzyć kolejnej dychotomii: albo smartfon, albo hulajnoga. Ich świat tak nie wygląda. Młody człowiek jedzie z kolegami na hulajnogę, nagrywa trik smartfonem, wrzuca go do sieci, ogląda filmy innych i następnego dnia znowu wychodzi pojeździć. Świat cyfrowy i fizyczny nie są dla niego przeciwieństwami, tylko się przenikają.

Słupsk

• **Dyżur reportera**

Patryk Czerwiński, tel. 697 770 123 (w godz. 10-14)

SŁUPSK

Rządowe miliony na budowę hali w Słupsku. Rolniczak zyska nowoczesny obiekt

Patryk Czerwiński

Zespół Szkół Agrotechnicznych w Słupsku otrzymał 2,5 mln zł rządowego dofinansowania na budowę pełnowymiarowej hali sportowej. Wczoraj na spotkaniu w Słupsku poinformowała o tym Barbara Nowacka, minister edukacji, Jakub Rutnicki, minister sportu oraz Paweł Lisowski, starosta słupski.

Na boisku sportowym Zespołu Szkół Agrotechnicznych w Słupsku odbyła się konferencja prasowa poświęcona kluczowej dla lokalnej oświaty inwestycji sportowej. Podczas konferencji symbolicznie przekazano decyzję o przyznaniu 2,5 miliona złotych dofinansowania z budżetu państwa na budowę nowej, pełnowymiarowej hali sportowej przy słupskim „Rolniczaku”.

Inwestycja ma rozwiązać wieloletni problem lokalowy placówki, która obecnie dysponuje jedynie małą, wysłużoną salą gimnastyczną o wymiarach 22 na 11 metrów, uniemożliwiającą prowadzenie pełnowymiarowych rozgrywek.

- Ruch to odpoczynek, ruch to budowanie relacji, ruch to przyjaźń, ale przecież żeby ten ruch dobrze zbudować, szkoła musi mieć świetną infrastrukturę i to często było to brakujące ogniwo. Są świetnie przygotowani nauczyciele, dzieci na początku swojej drogi edukacyjnej z dużą chęcią ruszania się i brak infrastruktury podkreślała Barbara Nowacka, minister edukacji.

Nowa infrastruktura stworzy komfortowe warunki do ćwiczeń dla ponad 800 uczniów uczęszczających do ZSA, a także pozwoli na rozwijanie talentów w licznych sekcjach sportowych. Dotychczasowa hala od lat ograniczała potencjał młodzieży osiągają-

Minister edukacji Barbara Nowacka ogląda plansze z wizualizacjami nowej hali

cej mimo trudnych warunków wysokie wyniki w zawodach regionalnych.

- Czekamy na tę halę od 2022 roku i w tej chwili mogę powiedzieć: Nareszcie. Będziemy czekać z niecierpliwością, bo faktycznie potrzeby sportowe naszej szkoły są ogromne. Mamy sześciu nauczycieli wychowania fizycznego, z których każdy jest specjalistą, ma uprawnienia tre-

nerskie w różnych dziedzinach sportu i ta hala pozwoli nam na rozwijanie talentów sportowych młodzieży - wskazywała Iwona Wojtkiewicz, dyrektor Zespołu Szkół Agrotechnicznych.

Resorty edukacji oraz sportu podkreślają, że nowoczesne zaplecze jest warunkiem koniecznym do skutecznego wprowadzania zmian w programach wychowania fi-

zycznego i promocji aktywnego stylu życia.

- Bardzo się cieszę, że taki nowoczesny obiekt tutaj powstanie, to jest możliwe dzięki dobrej współpracy, współpracy ministerstwa sportu, ministerstwa edukacji, ale przede wszystkim samorządu - zaznacza Jakub Rutnicki, minister sportu i turystyki - Ja to podkreślam w każdym miejscu. Inwesty-

cja w sport to jest inwestycja w zdrowie i przyszłość naszych dzieciaków i naszej młodzieży.

Samorząd Powiatu Słupskiego posiada już kompletną dokumentację techniczną oraz prawomocne pozwolenie na budowę. Prace budowlane zostały zaplanowane do realizacji w budżecie powiatu na lata 2027-2028. Podczas konferencji poruszono również temat dalszego rozwoju regionalnej bazy sportowej, w tym planów modernizacji słupskiego stadionu lekkoatletycznego oraz ewentualnej budowy dużej hali widowiskowo-sportowej dla regionu.

- Jest to niezwykle ważna i potrzebna inwestycja. Zespół szkół agrotechnicznych w Słupsku jest jedną z największych szkół w naszym regionie - podsumowuje Paweł Lisowski, starosta słupski - Dzisiaj to przyznane dofinansowanie w wysokości 2,5 mln złotych pozwala nam z optymizmem patrzeć w przyszłość.

SŁUPSK

Słupsk po akcji Sprzątania Świata 2026. Prawie siedem tysięcy wolontariuszy działało w terenie

Patryk Czerwiński

W miniony piątek w Słupsku trwała akcja Sprzątania Świata. Wolontariusze sprząтали miejskie tereny zielone, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony zasobów wodnych i wpływu odpadów na lokalne rzeki.

Akcję zorganizował a zorganizowanej przez Urząd Miejski w Słupsku. Łącznie do wspólnego porządkowania miejskich terenów zielonych zgłosiło się 6770 uczestników reprezentujących 36 lokalnych instytucji, w tym 11 przedszkoli, 13 szkół podsta-

wowych, 11 szkół średnich oraz Miejską Bibliotekę Publiczną.

Jak informuje słupski ratusz, wszystkim wolontariuszom zapewniono niezbędny sprzęt ochronny i porządkowy. Urzędnicy wydali w sumie 4600 sztuk rękawiczek oraz 3560 worków na śmieci.

W tegorocznej edycji położono szczególny nacisk na ochronę lokalnych zasobów wodnych oraz budowanie świadomości na temat wpływu lądowych odpadów na stan rzek i zbiorników wodnych.

Ubiegłoroczne zestawienia potwierdzają, że proekologiczne inicjatywy cieszą się stałym, wysokim zaintereso-

Jednym z miejsc, gdzie działali wolontariusze był Park Kultury i Wypoczynku

waniem mieszkańców. W 2025 roku 6 tysięcy osób ze-

brało 1,3 tony śmieci, a w 2024 roku ponad 7 tysięcy uczest-

ników oczyściło miasto z niemal 2,5 tony odpadów.

Urząd Miejski informuje, że wszystkie zebrane w trakcie akcji śmieci zostaną przetransportowane do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Słupsku, gdzie zostaną poddane recyklingowi oraz odpowiedniemu zagospodarowaniu. Dokładny tonaż zebranych w tym roku odpadów będzie znany w najbliższych dniach, po zakończeniu zwożenia i zważenia wszystkich worków przez firmy komunalne.

- Potrzeba chwili na zebranie, zwieźnienie i łączne przeliczenie wszystkich zbiorów, dlatego podsumowanie tonażu zebranych odpadów poznamy za kilka dni - przekazał słupski ratusz.

REGION

Rząd chce zaostrzyć kary za łamanie przepisów na przejazdach kolejowych

Wojciech Lesner

Tragiczne wypadki, kolizje i niebezpieczne zachowania kierowców na przejazdach kolejowych sprawiły, że rząd chce zaostrzyć przepisy. Za wjazd na czerwonym świetle, omijanie opuszczających się rogatek czy wejście na przejazd bez możliwości jego opuszczenia kierowca może stracić prawo jazdy na trzy miesiące.

- Na przejazdach kolejowo-drogowych musi być bezpieczniej. Na dzisiejszym posiedzeniu rządu została rozpatrzona nasza inicjatywa zmiany przepisów prawa, która obejmuje zatrzymanie prawa jazdy na trzy miesiące w przypadku wjazdu na czerwonym świetle na przejazd kolejowo-drogowy oraz zaostrzenie kodeksu karnego za spowodowanie zagrożenia lub katastrofy w komunikacji - powiedział 15 września minister infrastruktury Dariusz Klimczak.

Resort infrastruktury proponuje między innymi zatrzymanie prawa jazdy i zawieszenie uprawnień do kie-

rowania pojazdami na okres trzech miesięcy w przypadku objeżdżania opuszczonych zapór lub półzapór na przejeździe kolejowym. Przepis miałby obejmować również sytuacje, gdy zapory są dopiero opuszczane lub podnoszone. Trzymiesięczna utrata uprawnień miałaby grozić także za wjazd na przejazd przy czerwonym świetle, czerwonym świetle migającym lub dwóch naprzemiennie migających czerwonych sygnałach. Sankcja obejmowałaby również wjazd na przejazd w sytuacji, gdy po jego drugiej stronie nie ma miejsca umożliwiającego kontynuowanie jazdy. Policja ma zyskać możliwość zatrzymania prawa jazdy kierowcy już na miejscu zdarzenia, za pokwitowaniem.

Projekt zakłada również zmianę charakteru środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju. Obecnie w określonych przypadkach ma on charakter fakultatywny. Po zmianie, w przypadku skazania za wybrane przestępstwa komunikacyjne, miałby być obligatoryjny. Zakaz prowadzenia po-

PKP PLI informuje, że roгатki są tak skonstruowane, by w razie zagrożenia życia można je było wyłamać

jazdów miałby wynosić co najmniej trzy lata w przypadku spowodowania katastrofy w komunikacji oraz co najmniej rok w przypadku spowodowania bezpośredniego niebezpieczeństwa takiej katastrofy, nawet jeśli ostatecznie nie doszło do wypadku.

- Zaostrzenia kar proponowane przez Ministerstwo Infrastruktury jest jednym z wielu czynników, które mogą wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa na tych prze-

jazdach. Dotychczasowe kary jak widać ostatnio nie odstraszały kierujących od łamania przepisów prawa w tym zakresie - twierdzi Zbigniew Sędzicki, dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Słupsku. - Może teraz zatrzymanie prawa jazdy i wyższe mandaty realnie wpłyną na bezpieczeństwo i kierowcy zanim zdecydują się na nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów zastanowią się czy warto ryzykować i ignorować

prawo, co w konsekwencji może doprowadzić nie tylko do utraty uprawnień, ale również do utraty własnego zdrowia i życia jak również zdrowia i życia innych uczestników ruchu drogowego - dodaje.

Jakie błędy kierowcy najczęściej popełniają na przejazdach kolejowych? Wśród nich znajdują się przede wszystkim ignorowanie sygnalizacji świetlnej i znaków STOP, a także omijanie opuszczonych zapór. Nieodpowiedzialne zachowania dotyczą jednak nie tylko kierowców. Zasady bezpieczeństwa lekceważą również piesi i rowerzyści.

Choć bezpieczne pokonywanie przejazdów kolejowych jest także elementem szkolenia i egzaminowania przyszłych kierowców, nawet wczesna edukacja nie zawsze odnosi skutek.

- Podczas egzaminów państwowych na prawo jazdy w miastach posiadających infrastrukturę kolejową egzaminatorzy sprawdzają umiejętności i zachowania kandydatów na kierowców i kierowców podczas przejeżdżania przez torowisko kolejowe. Jest to zadanie obowiązkowe

jeżeli torowisko znajduje się w odległości mniejszej niż 2,5 kilometra od placu manewrowego ośrodka egzaminowania - mówi Zbigniew Sędzicki. - Moim zdaniem, podczas szkolenia kandydatów na kierowców i kierowców temat związany z przejeżdżaniem przez przejazdy kolejowe jest poruszany, ale być może obserwując ostatnie wydarzenia należy poświęcić mu więcej uwagi - dodaje.

Według danych Polskich Linii Kolejowych, od początku 2026 roku na przejazdach kolejowych doszło do 130 wypadków i kolizji z udziałem pojazdów i pieszych. W wyniku tych zdarzeń 18 osób zostało rannych, a 34 poniosło śmierć.

PLK radzi

Jeśli znajdziesz się między rogatekami - nie panikuj. Są one tak skonstruowane, by w razie zagrożenia życia można je było wyłamać. Zrób to i jak najszybciej opuść przejazd. Skorzystaj z żółtej naklejki PLK umieszczonej na obudowie napędu rogatek od strony torów. Znajdziesz na niej numer alarmowy i identyfikator przejazdu, który ułatwia wezwanie pomocy.

REGION

Budowa Bytowskiego Centrum Kultury nabiera tempa. Trwa kolejny etap prac

Wojciech Lesner

Mieszkańcy Bytowa na otwarcie nowego centrum kultury będą musieli jeszcze poczekać, ale inwestycja jest już na etapie prac fundamentowych. Jak informuje Urząd Miejski w Bytowie, zakończono już roboty związane z wykonaniem betonowych kolumn.

Zrealizowanie tego etapu oznacza, że wykonawca może przejść do kolejnych prac związanych z wykonaniem fundamentów. W najbliższym czasie planowane jest betonowanie płyty fundamentowej, która będzie stanowiła podstawę ca-

Budowa Bytowskiego Centrum Kultury

łego budynku. Jej wykonanie jest istotnym etapem inwestycji, ponieważ pozwoli na rozpoczęcie kolejnych robót kon-

strukcyjnych i stopniowe wprowadzanie obiektu ponad poziom terenu - informuje Urząd Miejski w Bytowie.

Obecny etap wymaga dokładnego przygotowania oraz zachowania odpowiednich parametrów technologicznych. Wykonanie kolumn i płyty fundamentowej ma bowiem istotne znaczenie dla trwałości i stabilności całej przyszłej konstrukcji.

BCK ma pełnić funkcję miejsca przeznaczonego na działalność kulturalną, wydarzenia artystyczne, spotkania oraz inicjatywy skierowane do mieszkańców.

Zgodnie z planem inwestycja ma zostać zrealizowana do 31 maja 2028 roku. Przedsięwzięcie zostało dofinansowane ze środków unijnych.

©P

REGION

Finisz modernizacji drogi w gminie Ustka

oprac. Patryk Czerwiński

W Starkowie zakończono modernizację prawie kilometrowego odcinka drogi dojazdowej do gruntów rolnych. Inwestycja kosztowała niemal 528 tysięcy złotych, z czego 240 tysięcy złotych stanowiło dofinansowanie z budżetu Województwa Pomorskiego.

Przebudowa liczącego 860 metrów odcinka drogi ma znacząco poprawić komfort oraz bezpieczeństwo poruszania się po lokalnej infrastrukturze drogowej i zapewnić sprawny dojazd do pól.

Zakres wykonanych prac obejmował ułożenie nowej nawierzchni betonowej, wykonanie poboczy z kruszywa łamanego oraz montaż płyt drogowych i ażurowych na wybranych fragmentach trasy. W ramach zadania uporządkowano również tereny przyległe do pasa drogowego.

- Inwestycja została zrealizowana przy wsparciu środków Województwa Pomorskiego w ramach programu modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych - przekazuje Gmina Ustka.

Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł 527 979,25 zł.

©P

SANATORIA

Od października sanatorium na NFZ będzie tańsze. Niektórzy zyskają ponad 200 zł

Emil Hoff

Jeśli termin twojego turnusu w sanatorium na NFZ wypada jesienią lub zimą, nie przejmuj się. Oszczędzisz pieniądze, i to nawet sporo

Polacy uwielbiają leczyć się w sanatoriach na NFZ, choć z powodu klimatu większą popularnością cieszą się turnusy wyznaczone na miesiące wiosenne i letnie, a jesienią i zimą część pobytów jest odwoływana z powodu sezonowych chorób, złej pogody czy spodziewanych problemów z dojazdem.

Jeśli termin twojego turnusu w sanatorium został wyznaczony na po 1 października 2026, przynajmniej pod względem finansowym masz się z czego cieszyć. Po tej dacie pobyt w sanatorium na NFZ będzie tańszy.

Ale jak to? Czy „na NFZ” nie oznacza, że taki turnus jest darmowy? Otóż nie, każdy kuracjusz leczący się w sanatorium na NFZ pokrywa część kosztów pobytu: wyżywienia i zakwaterowania, opiekuna (jeśli ma), dodatkowych zabiegów (jeśli je wykupi), musi też uiścić opłatę klimatyczną dla uzdrowisk (do 6,67 zł za dzień). Każdy też opłaca swój transport do i z sanatorium.

Koszty główne, tzn. zakwaterowania i wyżywienia, są ustalone ogólnie przez ministra zdrowia i zależą od standardu pokoju. Najdroższy jest pokój jednoosobowy z pełnym węzłem sanitarnym, najtańszy pokój wieloosobowy bez pełnego węzła sanitarnego.

W sanatoriach na NFZ, trochę jak w hotelach, obowiązują sezony: wysoki i ni-

ski. W sezonie wysokim, trwającym od 1 maja do 30 września, stawki za wyżywienie i nocleg w sanatorium są wyższe, a w sezonie niskim, od 1 października do 30 kwietnia, niższe.

Ile można oszczędzić, spędzając turnus w sanatorium w sezonie niskim? Łatwo to policzyć: wystarczy odjąć łączną cenę noclegu i wyżywienia w sezonie wysokim od tej w sezonie niskim dla wybranego wariantu zakwaterowania.

Dla najdroższego wariantu obliczenia wyglądają tak: koszt 21 dni (standardowa długość turnusu) w pokoju jednoosobowym z łazienką, kosztującym w sezonie wysokim 40,90 zł za dzień, wynosi 858,90 zł. W sezonie niskim pokój kosztuje już tylko 32,60 zł za dzień, co daje 684,60 zł za cały turnus. Różnica kosztów

turnusów wynosi 174,30 zł.

Najwięcej możesz oszczędzić, decydując się na pokój jednoosobowy w studiu: sezonowa różnica cen wynosi aż 237,30 zł za cały turnus.

Konkretnie stawki

Zobacz poniżej, ile wyniosą stawki dzienne za poszczególne rodzaje pokoi w sanatoriach od 1 października 2026 r.

Porównuję je ze stawkami w sezonie wysokim i podaję łączną oszczędność za cały turnus w danym typie pokoju:

● pokój jednoosobowy z pełnym węzłem higieniczno-sanitarnym: 32,60 zł. Sezon wysoki: 40,90 zł, łączna oszczędność: 174,30 zł,

● pokój jednoosobowy w studiu: 26,10 zł. Sezon wy-

soki: 37,40 zł, łączna oszczędność: 237,30 zł. Ta kategoria pokoju pozwoli ci zaoszczędzić najwięcej,

● pokój jednoosobowy bez pełnego węzła higieniczno-sanitarnego: 24,90 zł. Sezon wysoki: 33,20 zł, łączna oszczędność: 174,30 zł,

● pokój dwuosobowy z pełnym węzłem higieniczno-sanitarnym: 19,50 zł. Sezon wysoki: 27,30 zł, łączna oszczędność: 163,80 zł,

● pokój dwuosobowy w studiu: 16,50 zł. Sezon wysoki: 24,90 zł, łączna oszczędność: 176,40 zł,

● pokój dwuosobowy bez pełnego węzła higieniczno-sanitarnego: 14,20 zł. Sezon wysoki: 19,50 zł, łączna oszczędność: 111,30 zł,

● pokój wieloosobowy z pełnym węzłem higieniczno-sanitarnym: 12,50 zł.

Sezon wysoki: 14,80 zł, łączna oszczędność: 48,30 zł,

● pokój wieloosobowy w studiu: 11,90 zł. Sezon wysoki: 13,60 zł, łączna oszczędność: 35,70 zł,

● pokój wieloosobowy bez pełnego węzła higieniczno-sanitarnego: 10,60 zł. Sezon wysoki: 11,90 zł, łączna oszczędność: 27,30 zł.

Zgodnie z regulaminem opłat, turnus w sanatorium na NFZ jest zupełnie darmowy dla trzech kategorii osób:

● pracowników związanym z produkcją wyrobów zawierających azbest,

● dzieci i młodzieży do ukończenia 18 lat, a jeśli kształcą się dalej, to do ukończenia 26 lat,

● dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością w znacznym stopniu, bez ograniczenia wieku.

LEKI

Zmiany dla pacjentów od 1 października. Chodzi o ważne leki

oprac. Katarzyna Zawada

Wiceminister zdrowia Katarzyna Kacperczyk podała szczegóły projektu nowej listy leków refundowanych, która będzie obowiązywać od 1 października 2026 r. Znajdą się na niej 24 nowe terapie, w tle jest też obniżka cen leków.

Kacperczyk poinformowała, że na liście znajdują się nowe terapie, w tym 13 terapii onkologicznych, jedenaście nieonkologicznych oraz osiem dedykowanych chorobom rzadkim.

Dla 18 terapii refundacja obejmie tzw. cząsteczkowskazania, dla sześciu terapii zostaną rozszerzone dotychczasowe wskazania. Jednocześnie wydano 313 decyzji dotyczących kontynuacji refundacji od października 2026 r.

- W tym roku objęliśmy refundacją 90 nowych terapii, w tym 46 onkologicznych - za-

znaczyła wiceminister zdrowia Katarzyna Kacperczyk.

Obniżenie cen leków refundowanych dla pacjentów

Dodatkowo minister przekazała, że resort przez dwa tygodnie negocjował z producentami w sprawie obniżenia cen jedenastu leków, rozmowy dotyczyły między innymi szczepionek przeciwko RSV i sema-glutydu (Ozempic).

- Mówiliśmy, że celem tych negocjacji jest uzyskanie korzyści finansowych, by wprowadzać nowe terapie w systemie refundacyjnym. Negocjacje pozwoliły nam tak obniżyć ceny oferowane przez firmy, że dało to oszczędności pacjentom na kwotę 400 mln zł - poinformowała minister Katarzyna Kacperczyk.

Pieniądze zostaną przeznaczone na nowe terapie.

Porozumienie udało się wynegocjować dla sześciu terapii, między innymi dla wskazanych wyżej szczepionek przeciwko RSV i sema-glutydu. PAP

Słupsk

Biznes

WYCIĄG Z WYKAZU

Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Słupsku, działając w imieniu Prezydenta Miasta Słupsk, informuje o **odwołaniu I przetargu ustnego ograniczonego w części dotyczącej najmu dwóch garaży usytuowanych w budynku oznaczonym w ewidencji gruntów i budynków nr 128 na działce nr 195/2 w obrębie 13 Miasta Słupska przy ul. Partyzantów, dla osób nieposiadających zadłużenia wobec Miasta Słupska, który został ogłoszony na dzień 16 października 2026 r. w pokoju nr 6 (I piętro) budynku Zarządu PGM Sp. z o.o. przy ul. Tuwima 4 w Słupsku o godzinie 11:30.**

Przetarg zostaje odwołany zgodnie z art. 38 ust. 4 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 399.) o gospodarce nieruchomościami w związku z ujawnieniem okoliczności uniemożliwiających oddanie w najem wskazanych pomieszczeń garażowych.

Podmioty, które wpłaciły wadium w wysokości określonej w ogłoszeniu o przetargu otrzymają zwrot kwoty w ciągu 3 dni roboczych na nr konta bankowego, z którego została dokonana wpłata.

Pozostałe warunki przetargu pozostają bez zmian.

Informacje o odwołaniu przetargu podaje się do publicznej wiadomości przez zamieszczenie na tablicach ogłoszeń:

- Urzędu Miejskiego w Słupsku (przy pokoju nr 214 – II piętro),
- Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Słupsku:
  - siedziba Administracji Zasobów Gminnych przy Placu Zwycięstwa 4 w Słupsku (tablica ogłoszeń przy pokoju nr 10),
  - siedziba Administracji Wspólnot Mieszkaniowych przy ul. Niemcewicza 15 w Słupsku (tablica ogłoszeń parter),
  - siedziba Zarządu PGM Sp. z o.o. przy ul. Tuwima 4 w Słupsku (tablica na I piętrze),

oraz na stronach internetowych: www.slupsk.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.um.slupsk.pl, www.pgm.slupsk.pl (w zakładce lokale użytkowe, garaże i reklamy).

Szczegółowe informacje dotyczące odwołania przetargu uzyskać można w biurze lokali użytkowych garaży i reklam – PGM Sp. z o.o. Plac Zwycięstwa 4 w Słupsku (pokój nr 3), tel. 59 848 77 00.

Słupsk

Biznes

WYCIĄG Z WYKAZU

Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Słupsku, działając w imieniu Prezydenta Miasta Słupska, informuje o **wywieszeniu wykazu wolnych garaży przeznaczonych do najmu w drodze przetargu ustnego ograniczonego dla osób nieposiadających zadłużenia wobec Miasta Słupska.**

Przetarg odbędzie się w dniu 16 października 2026 r. w pokoju nr 6 (I piętro) budynku Zarządu PGM Sp. z o.o. przy ulicy Tuwima 4 w Słupsku o godzinie 11.30.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest:

- wpłacenie wadium **do dnia 9 października 2026 r.** (data wpływu na konto Wynajmującego) na konto mBank nr **81 1140 1153 0000 2180 2900 1001** z opisem w tytule wpłaty: WADIUM za garaż (adres garażu wraz z powierzchnią). Dowód wpłaty wadium każdy zainteresowany uczestnictwem w przetargu zobowiązany jest mieć w dniu przetargu do okazania komisji,
- brak zadłużenia wobec Miasta Słupska (np. z tytułu: opłat lokalnych, czynszu najmu oraz opłat niezależnych od Wynajmującego – opłaty za media).

Pełną treść ogłoszenia umieszczano na tablicach ogłoszeń:

- Urzędu Miejskiego w Słupsku (przy pokoju nr 214 – II piętro),
- Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Słupsku:
  - siedziba Administracji Zasobów Gminnych przy Placu Zwycięstwa 4 w Słupsku (tablica ogłoszeń przy pokoju nr 10),
  - siedziba Administracji Wspólnot Mieszkaniowych przy ul. Niemcewicza 15 w Słupsku (tablica ogłoszeń parter),
  - siedziba Zarządu PGM Sp. z o.o. przy ul. J. Tuwima 4 w Słupsku (tablica na I piętrze),

oraz na stronach internetowych: www.slupsk.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.um.slupsk.pl, www.pgm.slupsk.pl (w zakładce lokale użytkowe, garaże i reklamy).

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu uzyskać można w biurze lokali użytkowych garaży i reklam – PGM Sp. z o.o., Plac Zwycięstwa 4 w Słupsku (pokój nr 3), tel. 59 848 77 00.

Prezydent Miasta Słupska zastrzega sobie prawo do odwołania lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn w trybie właściwym dla ogłoszenia.

FOKUS

WARSZAWA

CBA zatrzymało pracownicę kancelarii prezydenta i komentatora TV Republika

Jak poinformował rzecznik ministra koordynatora służb specjalnych Jacek Dobrzyński. zatrzymania mają związek z nieprawidłowościami w Polskiej Fundacji Narodowej

oprac. Karolina Wrońska

Minister sprawiedliwości Waldemar Żurek przekazał na X, że zatrzymanie kolejnych osób w śledztwie dotyczącym opłacanej ze środków Polskiej Fundacji Narodowej kampanii „Sprawiedliwe Sądy” „to jasny sygnał: mechanizmy wyprowadzania publicznych pieniędzy na partyjną propagandę są skrupulatnie rozliczane”.

Z nieoficjalnych informacji PAP ze źródeł zbliżonych do sprawy wynika, że zatrzymanymi są Anna Plakwicz i Piotr Matczuk. W czasie kadencji rządu PiS Beaty Szydło odpowiadali oni za działania wizerunkowe tej partii. Obecnie Plakwicz jest dyrektorką Biura Wydarzeń Prezydenta, a Matczuk – komentatorem telewizji Republika.

Polska Fundacja Narodowa (PFN) została założona w 2016 r. przez 17 spółek Skarbu Państwa. Jej zadaniem miało być promowanie wizerunku Polski za granicą, budowanie marki i promowanie polskiej gospodarki.

W lipcu Agencji Centralnego Biura Antykorupcyjnego zatrzymali dwóch byłych członków Polskiej Fundacji Narodowej: 64-lletniego Macieja Ś. i 63-lletniego Cezarego J.

Usłyszeli oni zarzuty sfinansowania kampanii „Sprawiedliwe Sądy”, a także nielegalnego finansowania

Centralne Biuro Antykorupcyjne zatrzymało dwie osoby w związku ze śledztwem ws. nieprawidłowości w Polskiej Fundacji Narodowej

partii politycznych: PiS i Solidarnej Polski. Nie przyznali się do popełnienia zarzucanych im czynów. Prokuratura Regionalna w Rzeszowie dokonała zabezpieczeń majątkowych na mieniu Macieja Ś. i Cezarego J.

W połowie lipca br. funkcjonariusze Centralnego Biura Antykorupcyjnego przeszukali też miejsca zamieszkania Plakwicz i Matczuka.

Prokuratura Regionalna w Rzeszowie poinformowała, że to byli członkowie zarządu spółki Solvere,

którzy na podstawie umowy z Polską Fundacją Narodową zrealizowali kampanię „Sprawiedliwe Sądy”.

W drugiej połowie czerwca 2024 roku Prokuratura Okręgowa w Warszawie wszczęła śledztwo w sprawie nadużycia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez członków zarządu Polskiej Fundacji Narodowej.

Postępowanie zostało wszczęte w sprawie nadużycia uprawnień i niedopełnienia obowiązków w okresie od 1 stycznia 2017 roku

do 31 grudnia 2017 roku w Warszawie przez członków Zarządu Polskiej Fundacji Narodowej, obowiązanych na podstawie przepisu ustawy oraz decyzji Rady Fundacji do zajmowania się jej sprawami majątkowymi, w związku ze sfinansowaniem kampanii medialnej „Sprawiedliwe Sądy”, czym wyrządzono fundacji szkodę majątkową w wielkich rozmiarach, w kwocie nie mniejszej niż 8 mln 428 tys. zł – poinformował wtedy rzecznik Prokuratury Okręgowej w Warszawie prok. Piotr Skiba.

Premier Donald Tusk, komentując zatrzymania ws. Polskiej Fundacji Narodowej, stwierdził, że to dobrze, iż osoby odpowiedzialne za kampanię „Sprawiedliwe Sądy” zapoznają się bliżej z wymiarem sprawiedliwości. Jak zaznaczył, sprawa z czasów rządu PiS billboardów atakujących niezależne sądownictwo była szczególnie bulwersująca.

– To były billboardy w całym kraju, to był zorganizowany przez rząd atak na niezależne sądownictwo, więc to taki podwójny skandal. Nie dość, że nadużywanie środków publicznych to jeszcze w bardzo jednoznacznie złym celu. Także dobrze, że osoby za to odpowiedzialne zapoznają się bliżej z wymiarem sprawiedliwości – skwitował szef rządu. PAP

KRÓTKO

Katowice

Sąd zaostriżył karę dla zabójcy księdza z Kłobucka

30 lat więzienia – to prawomocna kara dla Tomasza J., który w lutym 2025 r. podczas napadu na plebanię zabił proboszcza parafii NMP Fatimskiej w Kłobucku ks. Grzegorza Dymka. Wyrok ogłosił w środę Sąd Apelacyjny w Katowicach, jest on surowszy niż orzeczenie częstochowskiego sądu, który kilka miesięcy temu Tomaszowi J. wymierzył karę 20 lat więzienia. Sąd Apelacyjny uznał, że ustalenia sądu pierwszej instancji były prawidłowe, jednak wymierzona kara była zbyt łagodna w stosunku do okoliczności sprawy. Wyrok jest prawomocny.

Warszawa

Wybory uzupełniające do Senatu

Marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska poinformowała w środę, że wybory uzupełniające do Senatu odbędą się najprawdopodobniej 22 listopada. Nowa osoba, która zasiądzie w ławach senackich zastąpi zmarłego w sierpniu br. gen. Mirosława Różańskiego. Wybory odbędą się w okręgu wyborczym obejmującym część województwa lubuskiego z Zieloną Górą.

Kraków

Kandydat zrezygnował ze startu w wyborach

Jan Hoffman, jeden z inicjatorów referendum odwoławczego, poinformował w środę, że zrezygnował ze startu w wyborach prezydenta Krakowa i przekazał swoje poparcie Łukaszowi Gibale. Jak podkreślił, „najlepszym rozwiązaniem dla Krakowa, najlepszą szansą na dobrą przyszłość miasta jest prezydentura pana Łukasza Gibały”. Wybory prezydenta Krakowa odbędą się 27 września.

FOT. ADAM JANKOWSKI

Panie prezydencie - ma pan szansę na to, żeby ludzie płacili mniejsze ceny za benzynę. Niech pan podpisze ustawę (...), bo rząd rządzi, a prezydent reprezentuje Polskę

WŁODZIMIERZ CZARZASTY
marszałek Sejmu

POLITYKA

Reaktywacja projektu „Fort Trump”

oprac. Tomasz Dereszyński

Prezydent Karol Nawrocki wyraził nadzieję, że dojdzie do sfinalizowania planów utworzenia w Polsce stałej bazy wojskowej USA, i że zostanie ona nazwana „Fort Trump”.

Prezydent Karol Nawrocki w wywiadzie dla Bloomberg Television oświadczył, że jest przekonany, iż de-

cyzja w tej sprawie jest „tylko kwestią czasu”, i że chciałby, aby budowa bazy została zakończona przed upływem kadencji Trumpa w 2029 r.

– Kiedy administracja USA i oba rządy zakończą prace, to sądzę, że prezydent Trump będzie mógł osobiście wziąć udział w inauguracji Fort Trump – powiedział prezydent na marginesie sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku.

Przed tygodniem Trump oznajmił, że „czynione są wielkie postępy w kierunku ustanowienia bazy wojsk lądowych USA w Polsce”. Dodał, że dzieje się tak „dzięki odwaznemu przywództwu jego przyjaciela, Karola Nawrockiego”. PAP

BEZPIECZEŃSTWO

Rosyjski śmigłowiec naruszył polską przestrzeń

oprac. Grzegorz Kuczyński

Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych poinformowało, że w środę ok. godz. 11 rosyjski śmigłowiec naruszył polską przestrzeń powietrzną w regionie Braniewa.

O naruszeniu przestrzeni poinformowało na X Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych (DORSZ),

które m.in. odpowiada za bezpieczeństwo polskiej przestrzeni powietrznej. Jak podano, śmigłowiec wykonywał lot z obwodu królewieckiego, naruszył polską przestrzeń powietrzną na maks. głębokość ok. 300 m i przebywał w niej przez 42 sekundy.

„Lot maszyny był obserwowany przez systemy radiolokacyjne Sił Zbrojnych RP. Poderwane zostały samoloty myśliwskie, a naziemne siły i środki pozostawały w stanie gotowości” – zapewniło Dowództwo.

Według DORSZ, „charakter incydentu wskazuje na to, że Rosja po raz kolejny testuje gotowość naszej obrony powietrznej”. PAP

BRUKSELA

Unia przedłużyła o trzy lata sankcje na Rosję. Z czarnej listy usunięto dwóch oligarchów

oprac. Anna Nagel

Rada UE poinformowała we wtorek wieczorem o przedłużeniu sankcji na 3 tys. osób i podmiotów związanych z rosyjską agresją na Ukrainę na kolejne trzy lata. Zgodnie ze źródłami UE z czarnej listy usunięto dwóch oligarchów.

Oficjalny komunikat nie wspomina z nazwiska o dwóch rosyjskich oligarchach, którzy w ramach zakulisowych negocjacji zostali usunięci z listy. Wcześniej irlandzka prezydencja, ogłaszając porozumienie między stolicami, podała, że sankcje na Rosję zostaną przedłużone „bez niektórych osób”.

Chodzi o popleczników rosyjskiego przywódcy Władimira Putina: Aliszera Usmanowa i Michaiła Fridmana. Za Usmanowem ujęła się Francja, wykreślenia obu oligarchów chciała Słowacja.

Słowacja regularnie – wcześniej wspólnie z Węgrami, gdy premierem był Viktor Orban – wykorzystywała moment przedłużania sankcji, by zabiegać o zdjęcie obostrzeń z konkretnych osób. Gdy w zeszłym tygodniu niespodziewanie zrobiła to Francja, wywołało to negocjacyjne turbulencje. Sankcje zostały prowizorycznie przedłużone o tydzień. W tym czasie unijni negocjatorzy uzgodnili rozwiązanie, by

w zamian za wykreślenie z listy dwóch oligarchów, o których zabiegała Francja i Słowacja, obostrzenia zostały przedłużone na trzy lata.

Przeciwko była jednak Łotwa, która do końca zabiegała o utrzymanie Usmanowa i Fridmana na unijnej czarnej liście.

Minister spraw zagranicznych Ukrainy Andrij Sybiha oświadczył we wtorek, że decyzja o wykreśleniu rosyjskich oligarchów Aliszera Usmanowa i Michaiła Fridmana z listy sankcyjnej jest haniebna i nieuzasadniona, a Rosja osiągnęła swój cel.

Sybiha wezwał wszystkie państwa członkowskie UE, by zapowiedziały nałożenie własnych, krajowych sankcji na Usmanowa i Fridmana. **PAP**

Unia Europejska przedłuża sankcje wobec Rosji o trzy lata – do września 2029 roku

USA

Dokonał „cudu na Hudson”, teraz mówi o chorobie Alzheimera

Kazimierz Sikorski

Kapitan Chesley „Sully” Sullenberger, pilot znany z błyskotliwego lądowania na rzece Hudson w Nowym Jorku, opowiada o życiu po diagnozie choroby Alzheimera.

75-latek ogłosił, że cierpi na wczesne stadium tej choroby, która niszczy pamięć i funkcje poznawcze. Sullenberger oraz jego żona Lorrie, z którą jest w związku małżeńskim od 37 lat, rozmawiali o tym, jak zmagają się z chorobą, w wywiadzie, którego udzielił telewizji.

Mówili, że potwierdzenie choroby u Sullenbergera nastąpiło w sierpniu 2025 roku, jednak niepokojące objawy zauważono znacznie wcześniej. „Zaczęliśmy dostrzegać zmiany w moim zachowaniu kilka

lat wcześniej” – powiedział Sullenberger.

Jego żona, Lorrie, wyjaśniła, że zdecydowali się zabrać głos, aby zachęcić innych do wykonania badań, które mogą mieć kluczowe znaczenie dla dalszego życia. „To jeden z powodów, dla których chcieliśmy udzielić tego wywiadu – uważam, że w mediach często pokazuje się objawy zaawansowanego stadium choroby Alzheimera” – powiedziała Lorrie.

„Na samym początku są one subtelne. Chodzi o zachowania nietypowe dla danej osoby” – dodała.

Kapitan „Sully” przyznał, że wczesne wykrycie choroby może ułatwić radzenie sobie z nią. „Jeśli masz wątpliwości, poddaj się badaniom, bo im szybciej podejmiesz działania, tym więcej będziesz mieć możliwości i tym lepsze będą prawdopodobne rokowania” – mówił.

NOWY JORK

Iran zaostrzył warunki, Trump mówi o dobrych rozmowach

oprac. Anna Nagel

Prezydent USA Donald Trump powiedział, że we wtorek w Nowym Jorku doszło do produktywnego spotkania z irańską delegacją. Zapowiedział kolejne rozmowy.

Trump ujawnił, że amerykańscy negocjatorzy Steve Witkoff i Jared Kushner spotkali się z członkami irańskiej delegacji na trzygodzinnych rozmowach.

– To było bardzo dobre spotkanie (...) Nie wyobrażam sobie, dlaczego oni (Irańczycy) nie chcą tego po prostu zrobić (zawrzeć porozumienia) – powiedział Trump podczas spotkania z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim. – To było bardzo dobre spotkanie, bardzo owocne i mamy zaplanowane kolejne w bardzo bliskiej przyszłości – dodał.

Do rozmów doszło po tym, jak podczas swojego wystąpienia w Zgromadzeniu Ogólnym ONZ Trump oznajmił, że ma do wyboru zawrzeć porozumienie z Iranem lub „unicestwić Republikę Islamską”.

AFP: Iran zaostrzył warunki

Rzecznik irańskiego Korpusu Strażników Rewolucji Islamskiej (IRGC) Hossein Mohebi powiedział we wtorek w wywiadzie dla AFP, że Teheran zaostrzył warunki dotyczące zakończenia wojny z USA, a Waszyngton „nie ma innego wyboru”, jak je zaakceptować. Iran domaga się teraz zakończenia blokady Jemenu.

Mohebi przypomniał, że Iran zawarł 17 czerwca porozumienie z USA, które nie zapobiegło jednak wznowieniu działań wojennych przez Stany Zjednoczone. – Nie jesteśmy ich zabawką i nie mogą oni

Prezydent USA Donald Trump wygłosił prawie 40-minutowe wystąpienie w czasie Zgromadzenia Ogólnego ONZ

jednostronnie naruszać porozumienia, które sami podpisali (...). A zatem zaostaliśmy nasze warunki – dodał.

Wokół cieśniny Ormuz

Jak dotąd Teheran domagał się w ramach potencjalnego porozumienia z Waszyngtonem, w zamian za otwarcie cieśniny Ormuz, wstrzymania działań wojennych na wszystkich frontach, włącznie z Libanem, odblokowania zamrożonych irańskich aktywów i zniesienia amerykańskiej blokady irańskich portów. Jednak w lipcu jemeński ruch Huti, wspierany przez Iran, włączył się do walk i atakuje teraz głównie cele w Arabii Saudyjskiej.

– Kwestia Jemenu nie była przedmiotem poprzedniego porozumienia. Teraz domagamy się, by dodane zostało (do porozumienia) zniesienie blokady – oświadczył Mohebi.

Nie wykluczył też, że w przypadku wznowienia działań wojennych reakcja Iranu może sięgnąć poza Bliski Wschód. – Nie staramy się rozszerzyć tej wojny – dodał rzecznik IRGC, ale zastrzegł, że jeśli będzie to konieczne Teheran podejmie takie kroki.

Wcześniej we wtorek wysoki rangą urzędnik irański powiedział agencji Reutersa, że Teheran gotów jest otworzyć cieśninę Ormuz w ciągu siedmiu dni, jeśli Stany Zjednoczone złagodzą presję wojskową i zniosą blokadę irańskich portów.

Rozmówca Reutersa dodał, że delegacja Iranu na sesję Zgromadzenia Ogólnego ONZ przebywa w Nowym Jorku i ma pełne uprawnienia do ożywienia dyplomacji ze Stanami Zjednoczonymi, a propozycja Iranu została przekazana USA za pośrednictwem mediatorów 16 września. **PAP**

HISZPANIA

Postrzelony w twarz w nadmorskiej restauracji

Kazimierz Sikorski

Klienci wpadli w panikę i uciekli po tym, jak dwóch napastników postrzeliło w twarz gościa restauracji w popularnym lokalu w Maladze - hiszpańskim kurorcie. Policja prowadzi poszukiwania sprawców.

Klienci i świadkowie uciekali w popłochu, początkowo biorąc ogłuszy strzałów za wybuchy petard.

Do zdarzenia doszło w Lounge Bar Plaza - restauracji serwującej dania kuchni śródziemnomorskiej, przy nadmorskiej promenadzie Muelle Uno w porcie Muelle Uno w Maladze.

Miejsce to cieszy się dużą popularnością wśród turystów. Ofiara została postrzelona w twarz, była cała we krwi.

Lokalne media podały, że jest to 47-letni obywatel Turcji, który przyjechał do restauracji z pobliskiego hotelu. W chwili ataku towarzyszył mu inny mężczyzna i dwie kobiety.

Jego stan określany jest jako krytyczny.

Rzecznik policji krajowej przekazał komunikat: „W rejonie Muelle Uno w Maladze doszło do strzelaniny. Mężczyzna został postrzelony w twarz i przewieziono go do szpitala w Maladze”.

Jeden ze świadków powiedział: „Zaskakujące było to, że w okolicy znajdowało się mnóstwo policjantów”.

Jak informuje dziennik El Pais, to już druga strzelanina w Maladze w ciągu niespełna tygodnia.

PO STRONIE SENIORA

PIENIĄDZE

Bezpłatne leki dla seniorów. Wyjaśniamy, jakie warunki trzeba spełnić, by w aptece nic nie płacić

Osoby powyżej 65. roku życia mają prawo do darmowych leków na receptę. Takie uprawnienia mają również dzieci i młodzież do 18. roku życia. Muszą jednak spełnić ściśle określone warunki

Małgorzata Stempinska

Wykaz bezpłatnych leków dla osób 65 plus zawiera prawie 3800 pozycji. Publikuje go Ministerstwo Zdrowia. Na liście znajdują się leki, które wcześniej podlegały częściowej refundacji. Wśród nich są m.in. leki:

- antyhistaminowe,
- przeciwzakrzepowe nowej generacji,
- hipoglikemizujące,
- hormonalne,
- immunostymulujące,
- immunosupresyjne,
- okulistyczne,
- przeciwbakteryjne,
- przeciwgrzybicze,
- przeciwwirusowe,
- przeciwbólowe,
- przeciwwakcyjne,
- przeciwdrgawkowe,
- stosowane w chorobach dróg oddechowych,
- zaawansowane leki wziewne na astmę i POChP,
- obniżające ciśnienie tętnicze,
- urologiczne na przerost prostaty,
- stosowane w chorobach układu pokarmowego czy
- szczepionki.

Aktualny wykaz leków dostępnych bezpłatnie znajdziemy na stronie Ministerstwa Zdrowia pod adresem: <https://www.gov.pl/web/zdrowie> oraz na swoim Internetowym Koncie Pacjenta (po zalogo-

By senior mógł skorzystać z bezpłatnych leków, na receptę w polu „kod uprawnień dodatkowych” musi się znaleźć litera „S”. Farmaceuta nie ma prawa wpisania ani poprawiania tego kodu na receptę

waniu należy kliknąć w powiadomienie) oraz w aplikacji w mojej IKP, w Menu.

Dla kogo bezpłatne leki

Bezpłatnie leki przysługują wszystkim osobom, które łącznie spełniają trzy kryteria:

- mają ukończone 65 lat lub mają poniżej 18 lat,

- lek znajduje się w wykazie „D1” lub D2 refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych w załączniku do obwieszczenia ministra zdrowia

- mają rozpoznane schorzenie, które jest zgodne z zakresem wskazań objętych refundacją.

Kto może, a kto nie może wystawić recepty na bezpłatne leki

Takie uprawnienia ma:

- lekarz podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), który ma umowę z NFZ,
- lekarz ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS) lub lekarz po zakończonym leczeniu szpital-

nym – po spełnieniu dodatkowych warunków,

- pielęgniarka podstawowej opieki zdrowotnej uprawniona do wystawiania recept, która ma umowę z NFZ
- lekarz dowolnej specjalności (który ma prawo wykonywania zawodu, ale zaprzestał jego wykonywania) – dla siebie albo dla małżonka, osoby pozostającej we wspólnym pożyciu oraz krewnych lub powinowatych w linii prostej, a w linii bocznej – do stopnia pokrewieństwa między dziećmi rodzeństwa.

By senior mógł skorzystać z bezpłatnych leków, na receptę w polu „kod uprawnień dodatkowych” musi się znaleźć litera „S”. Farmaceuta nie ma prawa wpisania ani poprawiania tego kodu na receptę.

Przepisy mówią też, kto nie może wystawić recepty z literą „S”. To:

- lekarze zatrudnieni w hospicjach i hospicjach domowych (zakres opieki paliatywnej i hospicyjnej),
- lekarze realizujący świadczenia gwarantowane z zakresu świadczenia pielęgnacyjnego i opiekuńczego w ramach opieki długoterminowej,
- lekarze z centrów zdrowia psychicznego i szpitali psychiatrycznych,
- lekarze z gabinetów prywatnych.

©

LECZENIE UZDROWISKOWE

Oni wyjadą bez kolejki do sanatorium z NFZ. Mamy listę uprawnionych kuracjuszy

Małgorzata Stempinska

Seniorzy mogą korzystać z sanatorium z NFZ nie częściej niż raz na 18 miesięcy. Niektórzy nie muszą czekać w kolejce. Wyjaśniamy, kto ma takie prawo.

Zgodnie z rozporządzeniem ministra zdrowia w sprawie leczenia uzdrowiskowego, można z tej formy leczenia (ze względów medycznych) korzystać nie częściej niż raz

na 18 miesięcy. Turnus trwa 21 dni. Skierowanie wystawia lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, biorąc pod uwagę aktualny stan zdrowia pacjenta, uwzględniając wskazania lub przeciwwskazania oraz wpływ leczenia uzdrowiskowego na stan zdrowia pacjenta. Każde skierowanie jest aprobowane przez lekarza specjalistę w dziedzinie balneologii i medycyny fizykalnej lub rehabilitacji medycznej, zatrudnionego w oddziale wojewódzkim NFZ.

Kto wyjedzie do sanatorium z NFZ bez kolejki

Obecnie w kraju czas oczekiwania na wyjazd do sanatorium wynosi średnio 5-7 miesięcy. Są jednak osoby, którym nie obowiązuje kolejka na leczenie uzdrowiskowe. To:

- Zasłużeni Honorowi Dawcy Krwi,
- Zasłużeni Dawcy Przeszczepu,
- inwalidzi wojenni i wojskowi,
- kombatan ci legitymujący się legitymacją wystawioną przez szefa Urzędu ds. Kombatan tów,

- działacze opozycji antykomunistycznej i osoby represjonowane z powodów politycznych,
- osoby posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby,
- osoby deportowane do pracy przymusowej oraz osadzone w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich,
- uprawnieni żołnierze i pracownicy oraz weterani poszkodowani, których ustalony uszczerbek na zdrowiu wynosi co najmniej 30 proc.

Jak przyspieszyć wyjazd do sanatorium z NFZ

Można też skorzystać z sanatorium „last minute”. – Z tzw. zwrotów chętnie korzystają osoby, dla których najważniejszy jest czas. Chcą szybko wyjechać do sanatorium i są dyspozycyjni, np. seniorzy-emeryci. Musimy bowiem wiedzieć, że wyjazd ze zwrotu może nastąpić już za kilka dni, a nie – jak w normalnym trybie – za minimum 14 dni – zaznacza Barbara Nawrocka, rzecznik Kujawsko-Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Bydgoszczy.

O zwroty należy pytać w oddziale NFZ, w którym składało się wniosek. ©

ZDROWIE

Oto najlepsze sanatoria na konkretne schorzenie. Gdzie leczyć cukrzycę, płuca, kręgosłup czy serce?

NFZ zawarł umowy o udzielanie świadczeń w zakresie leczenia uzdrowiskowego z uzdrowiskami nizinnymi, górskimi, nadmorskimi i podgórskimi. Każde z nich specjalizuje się w leczeniu innych schorzeń. Warto to wiedzieć!

Małgorzata Stempinska

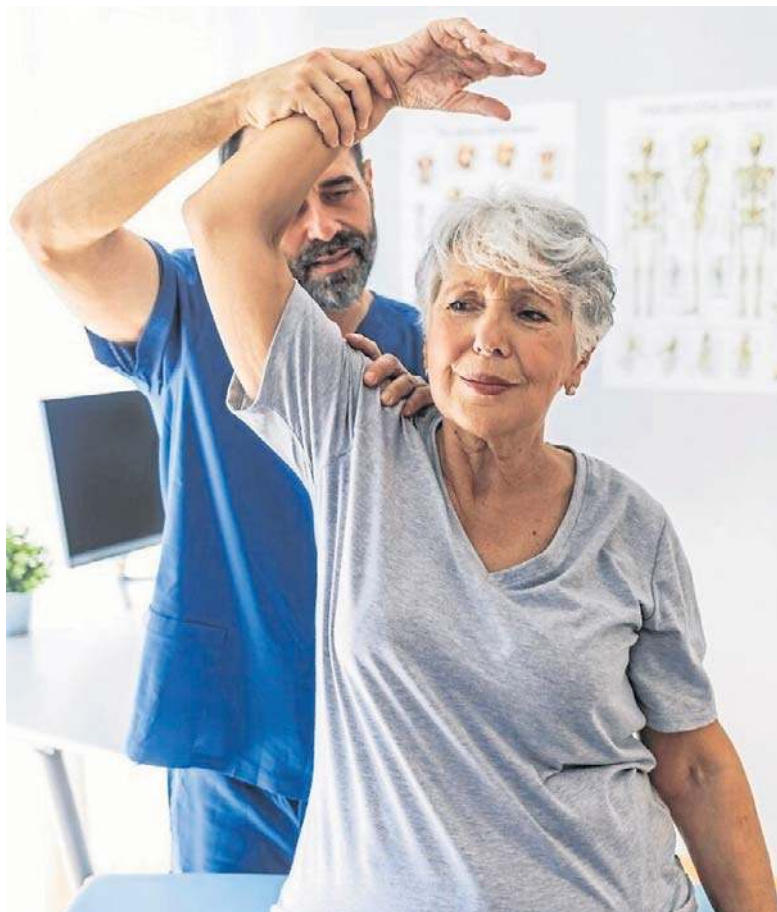
Narodowy Fundusz Zdrowia podzielił sanatoria w Polsce na następujące kategorie:

- **uzdrowiska nizinne:** Augustów, Krasnobród, Busko-Zdrój, Nałęczów, Ciechocinek, Połczyn-Zdrój, Goczałkowice-Zdrój, Gołdap, Solec-Zdrój, Uniejów, Horyniec-Zdrój, Supraśl, Inowrocław, Konstancin, Wieniec-Zdrój;
- **uzdrowiska nadmorskie:** Kamień Pomorski, Swinoujście, Kołobrzeg, Ustka, Sopot, Dąbki;
- **uzdrowiska podgórskie:** Piwniczna-Zdrój, Polanica-Zdrój, Długopole-Zdrój, Polańczyk, Duszniki-Zdrój, Rymanów-Zdrój, Iwonicz-Zdrój, Szczawni-Zdrój, Kudowa-Zdrój, Ustron, Muszyna-Zdrój, Wapienne, Kraków Swoszowice;
- **uzdrowiska górskie:** Szczawnica, Krynica-Zdrój, Świeradów-Zdrój, Łądek-Zdrój, Wysowa-Zdrój, Rabka-Zdrój, Żegiestów-Zdrój, Jelenia Góra.

Jakie sanatorium najlepsze na dane schorzenie

Podajemy, jakie sanatoria specjalizują się w leczeniu konkretnych schorzeń:

- **Augustów:** choroby naczyń obwodowych, choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia), choroby reumatologiczne (reumatologia), osteoporoza;
- **Busko-Zdrój:** choroby kardiologiczne i nadciśnienie (kardiologia), choroby ortopedyczno-urazowe, choroby reumatologiczne, choroby skóry (dermatologia), choroby układu nerwowego (neurologia), osteoporoza;
- **Ciechocinek:** choroby endokrynologiczne, choroby górnych dróg oddechowych (laryngologia), choroby kardiologiczne i nadciśnienie, choroby naczyń obwodowych, choroby ortopedyczno-urazowe, choroby reumatologiczne, choroby układu nerwowego, cukrzyca (diabetologia), osteoporoza, otyłość;
- **Dąbki:** choroby dolnych dróg oddechowych (pulmonologia), choroby endokrynologiczne, choroby górnych dróg oddechowych, choroby kardiologiczne i nadciśnienie, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne;
- **Długopole-Zdrój:** choroby krwi i układu krwiotwórczego (hematologia), choroby naczyń obwodowych, choroby ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, choroby

FOT. GETTY IMAGES

Sanatoria specjalizują się w leczeniu różnych schorzeń

- układu trawienia (gastroenterologia, hepatologia), cukrzyca;
- **Duszniki-Zdrój:** choroby dolnych dróg oddechowych, choroby kardiologiczne i nadciśnienie, choroby kobiece (ginekologia), choroby naczyń obwodowych, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu trawienia, osteoporoza;
- **Goczałkowice-Zdrój:** choroby ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego, osteoporoza;
- **Gołdap:** choroby dolnych dróg oddechowych, kardiologiczne i nadciśnienie, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego;
- **Horyniec-Zdrój:** choroby kardiologiczne i nadciśnienie, choroby kobiece, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, choroby skóry, układu nerwowego, cukrzyca, osteoporoza, otyłość;
- **Inowrocław:** choroby kardiologiczne i nadciśnienie, choroby naczyń obwodowych, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego, układu trawienia;
- **Iwonicz-Zdrój:** choroby górnych dróg oddechowych, choroby kobiece, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, choroby skóry,

- układu nerwowego, układu trawienia, osteoporoza, otyłość;
- **Jelenia Góra (Cieplice):** choroby nerek i dróg moczowych (nefrologia i urologia), choroby oka i przydatków oka (choroby okulistyczne), choroby ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego, osteoporoza;
- **Kamień Pomorski:** choroby dolnych dróg oddechowych, kardiologiczne i nadciśnienie, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego;
- **Kołobrzeg:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, endokrynologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, choroby skóry, układu nerwowego, cukrzyca, osteoporoza, otyłość;
- **Konstancin-Jeziorna:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, kardiologiczne i nadciśnienie, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego;
- **Kraków (Szoszowice):** choroby ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, osteoporoza;
- **Krasnobród:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego, otyłość;

- **Krynica-Zdrój:** choroby górnych dróg oddechowych, choroby kobiece, krwi i układu krwiotwórczego, nerek i dróg moczowych, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego, układu trawienia, cukrzyca;
- **Kudowa-Zdrój:** choroby endokrynologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, choroby krwi i układu krwiotwórczego, choroby naczyń obwodowych, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu trawienia, otyłość;
- **Łądek-Zdrój:** choroby kobiece, choroby naczyń obwodowych, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, choroby skóry, układu nerwowego, osteoporoza;
- **Muszyna:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, endokrynologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego, układu trawienia, otyłość;
- **Nałęczów:** choroby kardiologiczne i nadciśnienie;
- **Piwniczna-Zdrój:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, reumatologiczne, układu trawienia;
- **Polanica-Zdrój:** choroby górnych dróg oddechowych, kardiologiczne i nadciśnienie, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu trawienia;
- **Polańczyk:** choroby dolnych dróg oddechowych, endokrynologiczne, choroby górnych dróg oddechowych, kardiologiczne i nadciśnienie, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego, cukrzyca;
- **Połczyn-Zdrój:** choroby kobiece, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego, osteoporoza, otyłość.
- **Rabka-Zdrój:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, kardiologiczne i nadciśnienie, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, choroby skóry, cukrzyca, otyłość;
- **Rymanów-Zdrój:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, kardiologiczne i nadciśnienie, choroby nerek i dróg moczowych, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego, otyłość;
- **Solec-Zdrój:** choroby reumatologiczne, choroby skóry, choroby układu nerwowego;
- **Sopot:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, choroby kardiologiczne i nadciśnienie, ortopedyczno-urazowe, reumatolo-

- giczne, choroby skóry, układu nerwowego, osteoporoza, otyłość;
- **Supraśl:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, kardiologiczne i nadciśnienie, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne;
- **Szczawnica:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, otyłość;
- **Szczawni-Zdrój:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, choroby nerek i dróg moczowych, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu trawienia, cukrzyca, osteoporoza, otyłość;
- **Świeradów-Zdrój / Czerniawa-Zdrój:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego;
- **Swinoujście:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, choroby endokrynologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, choroby kobiece, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, choroby skóry, układu nerwowego, osteoporoza, otyłość;
- **Uniejów:** choroby naczyń obwodowych, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, choroby skóry, układu nerwowego;
- **Ustka:** choroby dolnych dróg oddechowych, endokrynologiczne, choroby górnych dróg oddechowych, kardiologiczne i nadciśnienie, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego;
- **Ustron:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, kardiologiczne i nadciśnienie, choroby naczyń obwodowych, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego, cukrzyca, osteoporoza, otyłość;
- **Wapienne:** choroby ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne;
- **Wieniec-Zdrój:** choroby kardiologiczne i nadciśnienie, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, układu nerwowego, osteoporoza;
- **Wysowa-Zdrój:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, choroby krwi i układu krwiotwórczego, naczyń obwodowych, nerek i dróg moczowych, ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, skóry, układu nerwowego, układu trawienia, cukrzyca, osteoporoza, otyłość;
- **Żegiestów-Zdrój:** choroby dolnych i górnych dróg oddechowych, nerek i dróg moczowych, reumatologiczne, układu trawienia, cukrzyca, osteoporoza, otyłość. ©©

KOSZALIN

Koncert wiedeński, czyli wyjątkowa orkiestra księżniczek

Sobota, godz.17, Filharmonia

opr. red

Kiedy romantyczna rocznica zmienia się w komediową katastrofę z paryskim twistem!

Kolejne widowisko Orkiestry Księżniczek, ale jego znajomość pierwszej odsłony nie jest potrzebna, by w pełni

uczestniczyć w wydarzeniu. Każdy koncert został pomyślany jako osobna muzyczna historia. Na scenie klasyka spotyka się z rozbudowaną oprawą widowiskową, humorem i emocjami.

Główną bohaterką wieczoru będzie Orkiestra Księżniczek, której towarzyszyć będą soliści.

SZCZECIN

Dziś na Zamku gala wyjątkowego festiwalu

Opr. red.

416 artystów, 1150 zgłoszonych obrazów i tylko 123 twórców zakwalifikowanych do drugiego etapu. Dziś na Zamku Książąt Pomorskich odbędzie się gala inauguracyjna 26. Festiwalu Polskiego Malarstwa Współczesnego.

Historia festiwalu sięga 1962 roku. Powstał z inicjatywy szczecińskich malarzy Ziemowita Szumana i Jerzego Brzozowskiego i przez kolejne dekady stał się ważnym miejscem konfrontowania różnych kierunków oraz pokoleń polskiego malarstwa. Jako otwarty przegląd pozwalał obserwować, jak zmieniały się język sztuki, estetyka i tematy interesujące artystów.

Po dekadzie nieobecności wydarzenie przywraca Związek Polskich Artystów Plastyków Okręg Szczeciński. Symboliczne jest również miejsce powrotu. Odnowione sale Zamku Książąt Pomorskich ponownie wypełni współczesne malarstwo, a do Szczecina przyjadą artyści z całego kraju

Najważniejszy moment nastąpi dziś o godz. 12 w Zamku Książąt Pomorskich

oraz polscy twórcy mieszkający poza jego granicami. Skala zainteresowania 26. edycją pokazuje, że festiwal nie wraca wyłącznie jako wydarzenie historyczne. Do konkursu zgłosiło się 416 artystek i artystów, którzy przedstawili łącznie aż 1150 obrazów. Zgłoszenia napłynęły nie tylko z Polski, ale również m.in. z Anglii, Francji, Niemiec, Australii i Hongkongu.

Jury stanęło więc przed zadaniem wybrania niewielkiej części spośród ponad tysiąca

prac. Do drugiego etapu zakwalifikowano 123 twórców. Organizatorzy podkreślają, że selekcja była szczególnie trudna zarówno ze względu na wysoki poziom zgłoszeń, jak i ograniczoną przestrzeń ekspozycyjną. To właśnie prace wyłonione w konkursie stworzą zasadniczą część wystawy. Tegoroczny powrót ma również dodatkowy wymiar historyczny. Festiwal odbywa się w roku 115-lecia Związku Polskich Artystów Plastyków, jednej z najstarszych organizacji zrzeszają-

cych środowisko artystyczne w Polsce.

Sam konkurs i wystawa mają być jednak tylko częścią większego projektu. Festiwalowi towarzyszą spotkania, warsztaty, wykłady oraz wydarzenia edukacyjne. Organizatorzy szacują, że wszystkie związane z nim przedsięwzięcia może odwiedzić ponad 10 tysięcy osób. Założeniem jest więc nie tylko prezentowanie obrazów, ale również stworzenie przestrzeni do rozmowy o kondycji współczesnego malarstwa.

DROBNE

Nieruchomości

MIESZKANIA DO WYNAJĘCIA

STANCJA Koszalin, 692-043-152.

LOKALE UŻYTKOWE - KUPIĘ

KUPIĘ Twój problem z udziałem w nieruchomości, spadku ! Nie wiesz co robić, nie dogadujesz się z rodziną, współwłaścicielem? Sprzedaj mi swój udział ! 602738759

AUTOREKLAMA

ibo TWOJE DOMOWE BIURO OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia drobne w Twojej gazecie przez Internetowe Biuro Ogłoszeń.
Bez wychodzenia z domu.

ibo.polskapress.pl

REKLAMA

0011579369

Rada Nadzorcza KSM „Nasz Dom” w Koszalinie zaprasza do składania ofert na:

Badanie rocznego sprawozdania finansowego Koszalińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Nasz Dom” w Koszalinie za lata 2026-2027.

Szczegółowe warunki konkursu umieszczone są na stronie internetowej

www.naszdom-koszalin.pl

Dodatkowe informacje można uzyskać pod nr tel.: 94-31-70-336

Handlowe

SPORT I REKREACJA

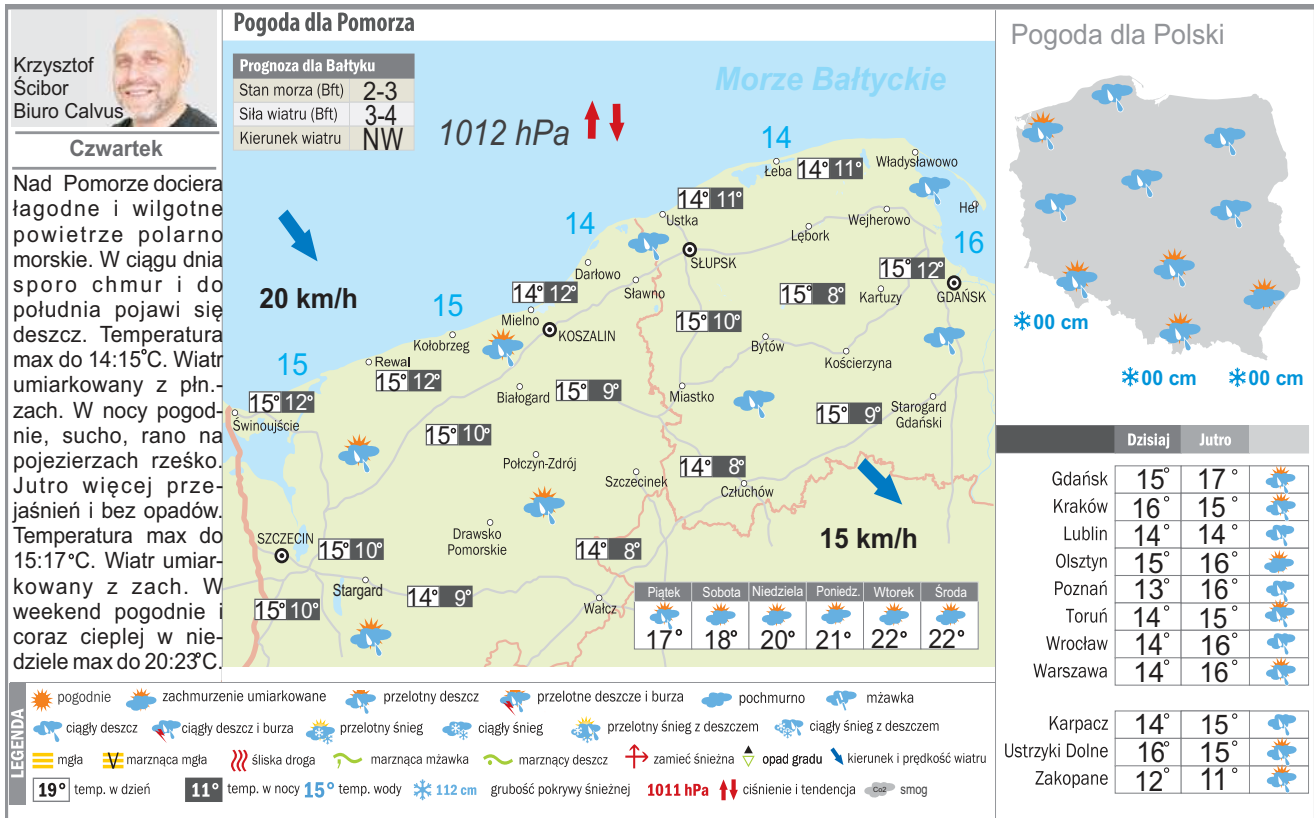
ROWERY używane tanio, 508-436-420

Usługi

BUDOWLANO-REMONTOWE

USŁ. łazienki, hydraulika 696498391

POGODA

POD PARAGRAFEM

HISTORIA

Jak polscy żołnierze wykrwawiali się na ulicach Kołobrzegu

Jakub Szczepański

Mija 70 lat od jednej z bardziej krwawych bitew, w których brała udział I Armia Wojska Polskiego. Szturm Kołobrzegu był dla Polaków zwycięską jatką.

Był początek marca 1945 r. Machina III Rzeszy niechybnie zmierzała ku upadkowi. Wał Pomorski, blisko 300-kilometrowy odcinek niemieckich umocnień, został przełamany przez ofensywę polsko-radziecką.

Front się rozciąga

I Armia WP dowodzona przez gen. Stanisława Popławskiego skręciła na północ, w kierunku Kołobrzegu, gdzie niemieccy wojacy okopali się na pozycjach Festung Kolberg.

Sowieci uznali, że nadszedł najwyższy czas, aby zmiażdżyć Niemców podczas decydującego starcia. Decyzja nie była jednak wcale tak oczywista, jak mogłoby się wydawać.

Rosjanie prą na Zachód

„Praktyczne wnioski z sytuacji strategicznej, do jakich doszły zarówno sztab generalny, jak i kwatera główna, zostały wypracowane nie od razu, nie w wyniku jakiegoś jednorazowego aktu, lecz rodziły się stopniowo w procesie bieżącej pracy” – wspominał radziecki gen. Siergiej Sztemienko.

Komunistyczni planiści wymyślili uderzenie niemal na całym froncie rosyjsko-niemieckim – od Budapesztu przez Karpaty aż po Morze Bałtyckie. Plan podzielono na dwie fazy. Pierwsza zakładała przełamanie i rozcięcie frontu obrony nieprzyjaciela przy jednoczesnej dezorganizacji łączności oraz współdziałania kolejnych jednostek wroga. Krasnoarmiejcy mieli działać na linii Bydgoszcz – Poznań – Wrocław – Wiedeń. Kolejnym krokiem był już Berlin.

Na przedmieściach

Na wylotowych ulicach miasta zaczęły pojawiać się pierwsze barykady. W praktyce wewnętrzną organizację obrony utrudniał Niemcom kołobrzecki kreisleiter NSDAP, niejaki Anton Gerrietz. Aparatczyk próbował wpływać na decyzję dowódców twierdzy. Sytuacja zmieniła się jednak diamet-

Polscy artylerzyści biorący udział w szturmie na kołobrzezski port. Krwawa bitwa stoczona została w dniach 4–18 marca 1945 r.

tralnie. Tyle że dopiero 1 marca 1945 r., kiedy dowodzenie przejął płk Fritz Fullriede. Armia radziecka stała już wtedy u stóp Kołobrzegu, 4 marca weszła na przedmieścia miasta.

Sytuację obrońców pogarszał fakt, że z początkiem marca Rosjanie zdobyli Koszalin i Białogard. Cywilni uciekinierzy dosłownie szturmowali Kolberg. Każdy próbował się ratować na własną rękę. Obłożone były dworzec kolejowy i port. Pociągi miały odjeżdżać w kierunku Niemiec, ale ze względu na ostrzał radziecki niewiele z nich dotarło do celu. Niewiele lepiej mieli się uciekający na wschód wzdłuż wybrzeża.

8 marca, kiedy do walk o Festung Kolberg przyłączyły się polskie oddziały, w mieście zostało blisko 100 tys. cywilów. Ci ludzie mogli się ewakuować jedynie drogą morską. „Ludzie krzyczeli, płakali, biegali bez celu, nie wiedząc, gdzie iść czy gdzie stanąć w kolejce, by wejść na pokład statku. Nawet gdy wśród tłumu zaczęły rozrywać się szrapnele, nie ruszyli z miejsca” – wspominał jeden z byłych żołnierzy przed kamerą telewizji ZDF.

Skrwawiona Parsęta

O walkach I Armii Wojska Polskiego pisze m.in. Kazimierz Sobczak

w książce „Wyzwolenie Północnych i Zachodnich Ziem Polskich w roku 1945”. Zwraca uwagę przede wszystkim na to, że zdobycie Kołobrzegu znacznie utrudniało manewry strony niemieckiej. Po wykonaniu zadania nazistowski transport jednostek drogą morską był zwyczajnie niemożliwy.

Jako pierwsza do walki stanęła I Armia Pancerna Sowietów, ale miasta nie udało się zdobyć. Później do akcji wkroczyła więc polska 6. dywizja piechoty pod dowództwem płk. Gienadija Szejpaka. Jego żołnierze mieli uderzyć na twierdzę od południowego zachodu. Odpowiednią dyspozycję wydano w nocy z 7 na 8 marca.

Z pochodzenia białoruski dowódca nie zastanawiał się długo i bez należytego przygotowania przystąpił do realizacji rozkazu. Jego ludzie mieli dostać się do miasta, idąc między rzeką Parsętą a brzegiem morza. W pierwszym rzucie użyto dwóch pułków piechoty, w kolejnym – jednego.

Ściana ognia

Jak wyglądała niemiecka Festung Kolberg? Umocnienia to przede wszystkim trzy pierścienie obronne i wiele punktów oporu. Od północy miasto osłonięte było morzem, od strony lądu zaś rozciągała się podmokła do-

• Zbliża się rocznica śmierci Benjamina MacKinlay’a Kantora (ur. 4 lutego 1904 r., zm. 11 października 1977 r.), amerykańskiego pisarza, dziennikarza, scenarzysty i autora słynnej powieści „Diversey” (1928 r.), traktującej o gangsterach chicagowskich.

i Polakom się nie uda. Ale na radziecko-polską odpowiedź nie było trzeba długo czekać.

W tej sytuacji dowodzący obroną twierdzy zdecydował o ewakuacji. Hitlerowcy zaczęli uciekać w nocy z 16 na 17 marca. Ostatniego dnia walk Niemcy zostali zamknięci na małym skrawku plaży i portu. Tuż po północy dowództwo zdecydowało, żeby żołnierze przeszli na statki. Do niewoli trafiło jedynie 200 żołnierzy z oddziałów osłonowych.

Krzyże za szturm

Port w Kołobrzegu upadł wczesnym rankiem 18 marca. Straty po stronie komunistycznego wojska polskiego? Po 11 dniach zmagania AWP odnotowało blisko 2 tys. poległych i ponad 2,5 tys. rannych. Radzieckie straty liczy się w setkach. Dziennie wystrzelano ponad 30 tys. pocisków, a średnie tempo zdobywania terenu szacuje się na 300–400 m. Niewątpliwie szturm okazał się mozolny i w praktyce daleko mu do misterium sztuki wojennej. Rannych i zabitych Niemców doliczono się ponoć 5 tys., kolejne 4 tys. wzięto do niewoli.

Wczesnym popołudniem na tarasie i stoku Fortu Ujście doszło do ponownego mariażu polskich sił zbrojnych i morza. „To jest historia (...) Wy tworzyście historię, jak niegdyś tworzyli ją Chrobry i Krzywousty” – grzmiał płk Piotr Jaroszewicz, politrak IAWP. Na piersiach 40 żołnierzy pojawiły się Krzyże Walecznych.

Zawsze nasze

Część oficjalna uroczystości po bitwie wymaga odnotowania. Pośród pożogi, zwłok i zrujnowanych domów kpr. Franciszek Niewidziało wchodzi na trybunę i wypowiada historyczne słowa: „Przyszliśmy, morze, po ciężkim i krwawym trudzie. Widzimy, że nie poszedł na darmo nasz trud. Przysięgamy, że cię nigdy nie opuścimy. Rzucając pierścień w twe fale, biorę z tobą ślub, ponieważ tyś było i będziesz zawsze nasze”.

W końcu 18 marca zmrok otulił skrwawioną plażę w Kołobrzegu. Wokół grzmiały salwy. Niewidziało w asyście dwóch innych żołnierzy wrzucił zaślubinowy pierścień w morskie fale. Festung Kolberg przeszła do historii.

lina, której szerokość sięgała nawet kilometra. Obronie twierdzy sprzyjały też rozbudowana sieć kanałów oraz gęsta zabudowa.

W praktyce miasta broniło nawet 12 tys. żołnierzy niemieckich, w tym z jednostek Volkssturmu. Z lądu wspierało ich blisko 80 dział, wyrzutnie ciężkich pocisków rakietowych oraz moździerze. W Kołobrzegu Niemcy zdołali zgromadzić prawie 20 czołgów i dział pancernych, a także 12 transporterów. Do tego ogień z dział artyleryjskich niszczycieli Rzeszy.

12 marca gen. Popławski zdecydował o wprowadzeniu do walk świeżych sił. Do bitwy włączyły się 4. dywizja piechoty gen. Kieniewicz oraz 4. pułk ciężkich czołgów.

Ucieczka na statki

Dzień po dyspozycji Popławskiego w walkach o Kołobrzeg biło się 60 proc. piechoty I Armii Wojska Polskiego, wszystkie czołgi, 3/4 artylerii ciężkiej, połowa artylerii lotniczej i całe lotnictwo. Już wtedy wiadomo było, że sprawa jest przesądzona.

Płk Fullriede otrzymał ultimatum z propozycją kapitulacji. Niemcy potwierdzili odbiór, ale odpowiedzieli, że skoro w 1807 r. nie udało się zdobyć miasta wojskom napoleońskim, to

Niezbędnik czytelniczy

rekomenduje
Bożydar Brakoniecki

**Z tego chyba nikt
nie wyjdzie żywy...**

Wysoko postawiony polityk, za wszelką cenę usiłujący odzyskać kompromitujące go nagranie, uruchamia lawinę zdarzeń, których nie nie powstrzyma. W grę wchodzi najnowsza technologia wojskowa i intratne kontrakty, a za wszystkim stoi człowiek na wskroś zły, który nie cofnie się przed niczym.

Wojciech Chmielarz, „Wyższa konieczność”, wyd. Marginesy, Warszawa 2026, cena 54,90 zł

**Śmierć nadejdzie
wieczorem**

Hubert nie żyje. Policjanci twierdzą, że zabiła go śmiertelna mieszkanka zmiłkowanych twardych narkotyków. Zaraz potem jeden ze świadków znika bez śladu, a śledczy próbują ustalić, co tak naprawdę wydarzyło się w domu Na Łąkach. Z kolei kobieta, która spędziła z Hubertem jego ostatnią noc, krok po kroku odtwarza swoją przerażającą historię.

Klaudia Muniak, „One nadal krzyczą”, wyd. Czwarta Strona, Poznań 2026, cena 52,90 zł

**Co tak naprawdę
stało się pod wierchami?**

Karolina i Agata miały wszystko, czego tylko mogły pragnąć. Znały się od lat, mieszkały naprzeciwko siebie, a ich mężowie byli najlepszymi kumplami. Można powiedzieć, że wszyscy byli zgranymi przyjaciółmi. Ten idealny świat runął w gruzy w momencie, gdy Dawid i Tomasz zaginęli podczas wyprawy w Tatry. Przyjaciółki łączą więc siły, by ich odnaleźć...

Sara Antczak, „Więzy”, wyd. Filia, Poznań 2026, cena 52,99 zł

**Baśka Zajda potrafi
znaleźć każdego**

Rok 2025. Eryk wychodzi pobiegać i nie wraca do domu. Jego żona, Małgorzata, zgłasza jego zaginięcie, a sprawę przyjmuje prywatna detektyw Baśka Zajda. Wraz ze swoją suką Chytrą trafia na trop, który prowadzi do luksusowych domków, świata brudnych pieniędzy i krwawych tajemnic.

Irena Małysa, „Wielka woda pod Babią Górą”, wyd. Mova, Białystok 2026, cena 54,99 zł

**Strach panuje
w oblężonym Gdańsku**

Jesień 1813 r. Wielka Armia Napoleona liże rany po klęsce pod Moskwą, a Gdańsk przeżywa oblężenie wojsk rosyjskich i pruskich. W mieście szerzy się panika. Na ulicach panuje głód, mnożą się fałszywi prorocy. Na domiar złego dochodzi do fali tajemniczych samobójstw. Życie odbierają sobie francuscy oficerowie, co jeszcze bardziej podmywa morale garnizonu.

Krzysztof Bochus, „Schizma”, wyd. Skarpa Warszawska, Warszawa 2026, cena 52,90 zł

**Wszystko zaczyna się
na Łysej Górze**

Dr Kenta Suzuki, japoński naukowiec pracujący w Warszawie, stoi u progu odkrycia mogącego zrewolucjonizować medycynę. Tymczasem w klasztorze na Świętym Krzyżu dochodzi do zuchwałej kradzieży bezcennej relikwii. Sprawca znika bez śladu, a sprawa wywołuje poruszenie w polskim Kościele. Co łączy te dwie sprawy?

Kładiusz Szymańczak, „Święta kradzież”, wyd. Harde, Warszawa 2026, cena 54,90 zł

PITAWAL PRASOWY II RP

Awantura o szelki: w czym rozczytywali się Białostoczanie we wrześniu 1934 r.

opr. Lucjan Strzyga

Jak każda przedwojenna gazeta, także „Dziennik Białostocki” z upodobaniem drukował żartobliwe scenki sądowe.

W nr 252 z 11 września 1934 r. też taką zamieszczono, w dziale „Stołeczne migawki sądowe”. Tekst miał tytuł „Ciężka próba. Chodzenie po jednej desce”.

„Pana Feliksa Atlaszewskiego przyprowadzono do komisariatu. Stał przed kratką, za którą zasiadał dyżurny przodownik, skłonił się szarmancko i rzekł:

- Nieporozumienie, jak pragnę zdrowia, bolesne nieporozumienie. Szłem sobie ulicą i pan posterunkowy bez dania racji do mnie się przyczepił. Jestem spokojny obywatel i nie rozumiem, o co się rozchodzi.

Posterunkowy ze swej strony zraportował, że rozchodzi się nie mniej ni więcej o to, że p. Feliks zdemolował mieszkanie, oblaźniadłem mlekiem przechodniów, poczem z puzonem przewieszonym przez ramię wyszedł na ulicę, stanął przed pomnikiem Szopena w Alejach Ujazdowskich i usiłował odegrać marsza żałobnego.

- To nieprawda! W Alejach nie byłem i o niczym nie wiem.

Przodownik spojrzął w oczy panu Feliksowi, poczem powiedział krótko: - Przejdźno pan po tej desce.

Pan Feliks usiłował przejść prosto po dość szerokiej desce podłogi, ale

„Dziennik Białostocki” był jedną z największych gazet codziennych na Podlasiu, wydawaną w latach 1919-1939

mimo najlepszych chęci kilkakrotnie zboczył z drogi.

- W porządku - oświadczył na to przodownik. Ekspertyza z wynikiem dodatnim, zamknąć do rana.

- Dlaczego?

- Bo masz pan słabą głowę, żeby pana wypuścić na miasto. Na moje oko wypijeś pan pół butelki pod bigosik, a pan z kwaśnym mlekiem wyjeżdżasz. Fryderykowi Szopenowi zakłócenie spokoju skuteczniejsz. Zabrać mu szelki i lulu!

- Owszem, przespać się tu mogę, bo mieszkam aż na Żoliborzu, ale szelki nie oddam za żadne skarby świata.

- A jak pana grzecznie poprosimy, to też nie? Panie Matusiak, poproś pana gościa, żeby oddał szelki.

- Nie oddam, chyba że z trupa ściąganie.

W obronie szelek p. Atlaszewski wpadł w prawdziwy szal, kopnął krzesło, powylewał atrament, usiłował zerwać aparat telefoniczny.

Na rozprawie sędzia grodzki spytał:

- Dlaczego właściwie nie chciał pan oddać szelek, przecież nie był pan bardzo pijany.

- To tajemnica rodzinna, o której nie chciałbym mówić publicznie... ale niech tam... Byłem wtedy w spodniach starszego brata, który jest ode mnie znacznie cięższy. Bez szelek nie mógłbym zrobić ani jednego kroku. A jednak nie oszczędzono mi tej kompromitacji.

Sąd wziął pod uwagę tę okoliczność łagodzącą i skazał p. Feliksa na miesiąc aresztu z zawieszeniem kary”.

OBYCZAJE

Śmierć Serveta w kalwińskiej Genewie

pisk

**27 października roku 1553
Miguel Servet, hiszpański
teolog, astronom, prawnik
i lekarz, został spalony na
stosie przez kalwinistów.**

Czym podpadł religijnym fanatykom? Głoszeniem tezy, że Trójcy Świętej nie należy rozumieć jako Trzech Osób, lecz raczej jako jedność trzech sił czy przejawów. Dla niego Jezus był doskonałym człowiekiem, a Duch Święty - boską mocą, nie osobą.

W 1531 r. opublikował swoje pierwsze dzieło „De Trinitatis Erroribus” („O błędach Trójcy”), wydane w Hagenu. Publikacja ta wywołała oburzenie zarówno wśród katolików, jak i protestantów. W kolejnej - „Christianismi Restitutio” („Przywrócenie chrześcijaństwa”) ponownie zaatakował doktrynę Trójcy i chrzest nie-

**Dla jednych Servet pozostał
bluźniercą, dla innych zaś
męczennikiem wolności
sumienia i nauki**

mował, uznając je za niezgodne z Biblią.

Ale co najważniejsze, odważył się skrytykować naukę autorytetu, czyli Jana Kalwina, o usprawiedliwieniu przez wiarę. Twierdził, że człowiek może osiągnąć zbawienie tylko przez moralne działanie i rozwój duchowy.

Uciekając przed Inkwizycją, popełnił fatalny błąd. Schronił się w Genewie, gdzie 13 sierpnia 1553 r. uczestniczył w nabożeństwie w kościele Madeleine, prowadzonym osobiście przez Kalwina. Został rozpoznany i natychmiast uwięziony.

Proces Serveta w Genewie toczył się przed Radą Miejską. Został uznany za heretyka i skazany na spalanie na stosie. Według części źródeł Kalwin próbował zmienić wyrok na ścięcie - uważane za łagodniejszą karę - ale rada odrzuciła ten wniosek.

Został publicznie spalony w Champel, przed bramami Genewy. Na głowę nałożono mu wieniec nasączony siarką. Do słupa przywiązano go żelaznym łańcuchem, a szyję przewiązano grubym sznurem. U jego stóp z szyderstwem położono egzemplarz „Christianismi Restitutio”. Świadkowie wspominali, że stos palił się źle, a śmierć była długa i bolesna.

ROZMOWA

Nie wchodzę w rolę inkwizytora

Adam Willma

O „niemym wole”, sztucznej inteligencji i diablach na główce szpilki w rozmowie z ks. prof. Piotrem Roszakiem, teologiem z UMK, który jest w czołówce cytowanych naukowców na świecie.

Jesteśmy na świeckiej uczelni. Za oknem gmach Seminarium Duchownego, ale to akurat tutaj znajduje się najlepszy wydział teologii w Polsce. Prześcignęliście zarówno KUL, jak i Uniwersytet Papieski. Co za siły nieczyste odwróciły porządk?

Mam nadzieję, że żadne [śmiech]. To efekt długiej pracy i jasnego planu. Jeszcze za kierownictwa pierwszego dziekana ks. prof. Jerzego Bagrowicza układ z władzami uczelni był jasny: obowiązki jak wszystkie pozostałe wydziały bez specjalnego traktowania. Do tego badania, które będą miały międzynarodowe przełożenie. Więc od początku poprzeczka była wysoko ustawiona i trzeba było do niej doskoczyć. To było mobilizujące.

Pamiętam dyskusje w tamtych czasach: Teologia na uniwersytecie? Nauki pacierza i liczenie zastępów anielskich wśród poważnych dziedzin akademickich?

Myślę, że udało nam się odkłamać przez te lata, czym naprawdę jest teologia i jaką wartość ma w życiu pojedynczego człowieka i społeczeństwa. Owszem, prowadzimy badania, które dotyczą historii myśli chrześcijańskiej i zastanawiamy się, dlaczego przyniosła ona owoc w postaci kultury jaką znamy, z wolnością i sprawiedliwością? Przyglądamy się również, jak religijność wpływa na dobrostan człowieka, a wiara na jakość życia. Teologia to nie przeszkolenie modlitewne, to nauka o sensie. Zatrudniłmy kadrę z doświadczeniem na świetnych uczelniach w Hiszpanii, Włoszech, Austrii i Francji. Od początku było widać, że idziemy z nową teologią, która przełamuje schematy dominujące na polskim „rynku teologicz-

nym”. Chcieliśmy zrobić coś rzeczywiście pożytecznego, a jednocześnie światowego, myśleć globalnie, ale działać lokalnie. Dlatego prowadziliśmy badania dotyczące kultury pomorskiej, dziedzictwa religijnego, a jednocześnie stawialiśmy sobie pytania dotyczące człowieka w kontekście najnowszych technologii.

Pewien znajomy pastor mawia, że wydział teologii najlepiej byłoby pozamykać na cztery spusty. Bo wierzący ludzie, którzy do nich trafiają, wracają albo jako heretycy, albo ateści.

Rozumiem ironiczne przesłanie, ale uważam, że teologia integruje wierzących, a jednocześnie otwiera w nich poznawczą ciekawość. Wiele innych wydziałów uczy dziś, „jak” coś zrobić. My pytamy „po co”? Żeby odkryć sens, trzeba mieć poczucie wartości. Nie jesteśmy tu po to, aby podważać zdobyte nauki, ale po to, aby łączyć doświadczenie duchowe z refleksją racjonalną i naukową. Owszem, takie połączenia skutkują niekiedy „eksplozją” – przypadkami teologów, którzy nam „odjeżdżają”. Ale efekt integracji jest znacznie silniejszy. Średniowieczna teologia zawsze szukała całości; nie chodzi o układankę z wygodnie dobranych elementów, tylko o spójność wszystkich elementów.

Obliczyliście już w tym laboratorium, ile diablów mieści się na główce szpilki?

Ha! Ten żart ma solidne korzenie. Chodziło o naturę bytów duchowych. Dziś te pytania wracają na konferencjach w Oxfordzie i Cambridge – choć brzmią inaczej: co znaczy istnieć bez materii? Gdy przejrzeć tytuły konferencji w tych uczelniach, zobaczymy choćby temat zmartwychwstania – nie tylko w perspektywie historii dogmatu, lecz jako pytanie: ile rodzajów materii istnieje? Paradoksalnie odkrywamy dziś właściwości materii, które zbliżają nas do intuicji średniowiecza. Pytania są te same, choć stawiane innym językiem.

A może wystarczy poprosić sztuczną inteli-

Ksiądz profesor Piotr Roszak

gencję, żeby przewertowała Stary i Nowy Testament oraz pisma ojców Kościoła i w ciągu paru minut ułożyła wszelkie teologiczne wykładnie?

Przekonujemy się każdego dnia, że sztuczna inteligencja potrzebuje systemu naprowadzającego i nigdy nie będzie obiektywna w tym sensie, że sama z siebie dokona trafnego wyboru. Zawsze zapyta: „Z jakiej perspektywy?”, „Co chcesz uzyskać?”. Jest trochę maszynką do spełniania życzeń: co zechcesz, przygotuje, spójnie to formatując. Wiadźmy też niebezpieczeństwa: używanie AI w innych celach niż poznawcze, jak choćby zastępowanie relacji, wpływ na życie rodzinne i społeczne, automatyzm decyzji i związana z tym niejasność, problemy z zaufaniem oraz uzależnienia. Badamy to na naszym wydziale i staramy się pomagać ludziom, wdrażając działania terapeutyczne. Dlatego założyliśmy nawet międzywydziałowe centrum – razem z prawnikami i filozofami – żeby pomóc lepiej rozumieć technologię i wskazywać model współpracy, który nie zniszczy ludzkiej kreatywności. Zawsze też pytamy, czy to naprawdę inteligencja, czy symulacja inteligencji. Jeśli zbyt szeroko się nią wyrecytujemy, to bierzemy niejako kredyt, który kiedyś trzeba spłacić.

Mleko się wylało. Sztuczna inteligencja występuje już nawet jako autorka książki z zakresu teologii. I w pewnym sensie jest teologiem idealnym – ułoży każdą taką, jaka mu pasuje.

Dlatego chcemy powracać do dawnej kultury argumentacji, jak w średniowieczu – wielkich dysput, w których ścierały się racje, a nie emocje. Teologia nie jest ideologią; to poszukiwanie sensu w oparciu o obiektywne odpowiedzi. Jak w gramatyce: bez zasad będzie bełkot.

Gdyby miał ksiądz zabrać na bezludną wyspę jedną książkę teologiczną...

To byłoby komentarze biblijne Tomasza z Akwinu.

A nie św. Augustyn? Tam przynajmniej „się dzieje”, są „momenty” i zwroty akcji.

Augustyn jest znakomity [śmiech], ale Tomasz integruje wszystkich, którzy byli przed nim, dodaje własną syntezę i wskazuje kierunek. Wziąłbym przewodnik, a nie tylko zapis przeszłości.

Bohaterem talk-show raczej by dziś nie został.

Miał wiele sugerujący przydomek „niemy wół” [śmiech], ponieważ dużo myślał i niewiele mówił. Z wieloma się nie zgadzał, ale pokazywał właściwą drogę i uczył sztuki myślenia: formowania relacji, w których szukamy prawdy – nawet jeśli ta prawda jest u muzułmanów czy Żydów. Rozmawiał z nimi, czasem wbrew nastrojom własnego środowiska.

Łagodnie ksiądz to ujął. Św. Tomasz był odważny.

Fakt, że zaraz po śmierci został potępiony przez biskupa Paryża za rzekome niezgodności z chrześcijaństwem (co potem szybko odwołano), pokazuje, jak wyprzedzał epokę. Nie był „strażakiem” gaszącym herezje – raczej tym, który mówił: idźmy dalej, skoro rozum jest darem Boga, powinniśmy go słuchać.

Zdarza się księdzu łapać za głowę podczas słuchania kazań?

Niestety, zdarza się. [śmiech] Ale nie chciałbym nigdy wchodzić w rolę inkwizytora. Rozmawiam po bratersku. Na przykład: modlimy się „za duszę” czy „za człowieka”? Z teologicznego punktu widzenia to niebagatelna różnica. Zła teologia potrafi narobić szkód – szcze-

gólnie gdy skupia nas na pobocznych sporach.

Wyniki badań socjologicznych w populacji ludzi wierzących, muszą chyba jeżyć teologom włosy na głowie. Pośród ludzi określających się jako wierzący, większość nie wierzy w szatana, piekło...

A czasem nawet w zmartwychwstaniu! Na pierwszym roku studentom często burzy się spokojny świat, w którym wyrosł. Celowo rozbijamy studentowi „uformowanemu w wierze” schematy, uprzedzenia, przyzwyczajenia, również te językowe. To może być dla nich szokujące, bo pewne narzędzia krytyczne, historyczne wprowadzają zamieszanie. Ale też stawiają ważne pytania. Przede wszystkim jednak każą przekraczać granice popularnych ocen. Staramy się przełamywać przekonanie, że Kościół naucza dogmatów, które zamykają wszelką dyskusję. Mówimy: dogmat to nie mur, ale okno, przez które masz spojrzeć na rzeczywistość. Dogmat to podpowiedź, że ta droga myślenia jest ślepa, niektórzy już nią szli i wrócili, bo nic na tej drodze nie ma.

Wychodzi ksiądz z tej swojej teologicznej szklanej wieży, a na zewnątrz szara rzeczywistość – Kościół widziany z perspektywy afer, chciwości, zbratania z politykami...

To prawda, ale taka tendencja do uogólnień jest dziś powszechna i dotyczy nie tylko Kościoła. Upraszczamy skomplikowane sprawy, żeby łatwiej sobie z nimi radzić. Ale to jest często szkodzić choćby z tego powodu, że podważanie i wręcz wysmiewanie systemów wartości, na których wychowały się wszystkie poprzednie pokolenia, przekłada się między innymi na zdrowie psychiczne młodych ludzi. To nie zabawa, mamy ofiary tego podważania wszystkiego. A to wyprąło nas z przekonania, że istnieją obiektywne prawda i dobro. Naszą receptą jest otwarcie się na głosy, które płyną z tradycji, szukanie rozwiązań całościowych, a nie leczenie objawów.

Łatwiej jest bronić Boga niż jego „funkcjonariuszy”?

Pana Boga na szczęście nie musimy bronić, bo potrafi obronić się sam. My, jako teologowie, mamy obowiązek udzielania odpowiedzi na pytania, które się rodzą z ludzkiego doświadczenia i poszukiwania sensu. Ale nie możemy się ograniczać tylko do tych ziemskich odpowiedzi. Musimy brać pod uwagę wszystkie głosy, które płyną także z zaskakujących stron, tych nadprzyrodzonych. Rolą teologa jest zachęcanie do rzeczy ważnych i wielkich, patrząc na świat z perspektywy Boga.

Gdyby miał ksiądz do dyspozycji tylko jeden tweet, aby oddać istotę chrześcijańskiej teologii, jak brzmiałoby te 280 znaków.

„Bóg jest miłością i prawdą, a my żyjemy dla czegoś więcej niż to ziemskie życie. Warto więc iść za Chrystusem, który pierwszy tam dotarł. Wierzyć w Boga, to zaufać w ten zaskakujący pomysł Boga”.

CV

Prof. dr hab. Piotr Roszak. Teolog, profesor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Wydział Teologiczny) oraz profesor stowarzyszony Uniwersytetu Nawarry w Pampelunie. Członek zwyczajny Papieskiej Akademii św. Tomasza z Akwinu; redaktor naczelny „Scientia et Fides” i dyrektor serii „Scholastica Thorunien-sia”. Autor kilku monografii i prac zbiorowych oraz ponad 140 artykułów; wielokrotnie nagradzany. W rankingu Elsevier & Stanford University znalazł się w gronie 2 proc. najczęściej cytowanych naukowców na świecie (2021). Wydział Teologii na UMK, który współtworzy, jest obecnie najwyższej notowany w Polsce (ranking Perspektyw).

PROGRAMOWO

G. 17:55

Detektywi

TVN

We wsi Pliszki dochodzi do tragedii – szef koła łowieckiego zostaje śmiertelnie postrzelony. Do detektywów zgłasza się mężczyzna, który miał zatarg z ofiarą. Klient detektywów ma poważne obawy, że zostanie oskarżony o zabójstwo. Paweł Drawicz i Jakub Nowacki jadą więc do wsi, gdzie podają się za biznesmenów zainteresowanych kupnem gospodarstwa agroturystycznego. Tam poznają jednego z myśliwych, a Paweł Drawicz wprasza się na polowanie. Okazuje się również, że tydzień wcześniej zginął inny myśliwy...

G. 18:00

Pierwsza miłość

Polsat

Kacper stara się, jak może, aby zapunktować u Marysi. Nie spodziewana kontuzja Julki jest dla niego dobrą okazją, aby się wykazać. Tymczasem Marysię odwiedza Dominika, która zauważa, że siostra wciąż czuje coś do Pawła. Seweryn odkrywa z kolei tożsamość sprawcy wypadku. Długo się nie zastanawia i postanawia się zemścić. Borys poświęca się, aby kapitan Iskry stawił się na boisku. Pod jego nieobecność Piech znowu miesza w szeregach drużyny.

G. 20:05

BARWY SZCZĘŚCIA

TVP 2

Kasia przeżywa wstrząs, gdy Ksawery – opierając się na zasłyszanych w podwarszawskich Brzezinach plotkach – oskarża Mariusza o niewierność. Sytuację w rodzinie komplikuje opinia pedagoga szkolnego, który sugeruje, że u chłopca można zaobserwować wszystkie symptomy ADHD. Jego diagnoza spotyka się ze stanowczym sprzeciwem nastolatka. Tymczasem Bruno i Karolina uczestniczą w ekstrawaganckiej sesji ślubnej. Wdzięczą się do obiektywu i są kompletnie nieświadomi, że Weronika prowadzi dyskretne śledztwo dziennikarskie w sprawie handlu narkotykami na terenie ich hotelu. Czy uda jej się dowieść, że ów proceder faktycznie ma miejsce? Dzieje się również u Agaty. Kobieta otrzymuje w firmie propozycję objęcia nowego projektu. Owa szansa ma swoją cenę: Agata musiałaby wyjechać do Tajlandii. I to na minimum trzy lata! Zawodowa perspektywa opuszczenia kraju błyskawicznie staje się zarzewiem poważnego konfliktu z Ignacym. Mężczyźnie taka perspektywa jest wyjątkowo nie w smak! O kompromis zaś będzie trudno... Równolegle Wilk usiłuje wymusić na Lucynie zainicjowanie kolejnego pożaru w domu Pyrków. Uda jej się ją namówić?

G. 20:15

Na Wspólnej

TVN

Julka po tygodniu w ośrodku błaga ojca, by ją zabrał. Terapeuta tłumaczy to Nowakowi głodem narkotykowym i przekonuje, że Julka musi zostać, jeśli chce się wyleczyć. Nowak poznaje w ośrodku Wiołę, która też ma uzależnioną córkę. Nagle na telefon Julki odzywa się diler. Igor zamierza go dopaść. Leśniewski zostaje z dziećmi a Marta w pracy mierzy się z Fabianem, który forsuje wizję programów opartych na emocjach. W dodatku Krawiec próbuje Martę obmacywać! Tymczasem Mikołaj – zajęty małym Tymkiem – nie zauważa co kombinuje Stefanek. Do Danki wpada Teresa i dramatyzuje, że jest skończona jako nauczyciel. Uczniowie wykorzystali jej błąd i cała szkoła wie już, że jest pisarką erotycznych powieści. Rafał też się tego dowiaduje – ale... to go wyraźnie kręci! Halina, szukając Danki, zauważa Janusza ze „sprzątaczką” Teresą. Jest w szoku.

G. 18:05

Klan

TVP 1

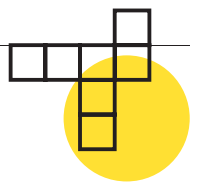
Paweł nie potrafi pogodzić się z decyzją Juniora o rezygnacji ze stypendium i liczy, że chłopak zmieni zdanie. Tymczasem Pawełek postanawia definitywnie zamknąć sprawę i przekazuje swoją decyzję doktor Dudek. Jerzy ma coraz większe problemy ze snem, co niepokoi Oskara, zajętego jednocześnie przygotowaniami do święta winobrania. W domu Uli i Kornela narastają kłopoty organizacyjne związane z opieką nad dziećmi, dlatego pojawia się pomysł zatrudnienia opiekunki.

G. 20:30

Ojciec Mateusz

TVP 1

Do Sandomierza przybywają z Krakowa dwaj turyści z USA. Podróżują taksówką kierowaną przez Rajmunda Kolanko – ojca księdza Jacka – którego metody pracy budzą liczne kontrowersje. Po dotarciu między mężczyznami wybucha ostry spór o wydanie bagaży. Równolegle w miejscowym skarbcu dochodzi do awarii zasilania i skradziona zostaje cenna ikona. Dzieło sztuki odnajduje się w bagażniku taksówkarza. Choć stanowczo odpiera zarzuty, staje się głównym podejrzanym w sprawie.

HOROSKOP

Wodnik (20.01 - 18.02)
Emocje będą wyjątkowo silne. Horoskop dzienny to wskazówka, by dać sobie przestrzeń na odpoczynek.

Nietypowy pomysł może okazać się strzałem w dziesiątkę. Horoskop na dziś radzi zaufać swojej kreatywności.

Konsekwencja da efekty.
Horoskop dzienny na czwartek mówi, by nie przyspieszać tego, co wymaga czasu.

Inspiracja pobudzi Cię do działania. Horoskop dzienny radzi, by pozwolić sobie na spontaniczny krok.

Łatwo osiągniesz porozumienie. Horoskop na dziś sugeruje, by nie bać się mówić o swoich potrzebach.

Intuicja podpowie Ci właściwy kierunek. Horoskop dzienny na czwartek radzi zachować dyskrecję.

Skupienie pomoże Ci uporządkować zaległe sprawy. Horoskop dzienny mówi, że znajdziesz czas na relaks.

Twoja pewność siebie przyciągnie uwagę. Horoskop na dziś podpowiada, by wykorzystać dobry moment.

Znajdź chwilę dla siebie. Horoskop dzienny na czwartek mówi, spokój pomoże Ci odzyskać równowagę.

Czeka Cię ciekawa wiadomość. Horoskop na dziś wróży, że Twoja komunikacja przyniesie dziś efekty.

Spokojny rytm dnia sprzyja rozmowom. Horoskop na dziś zapowiada, że docenisz małe, lecz cenne gesty.

Twoja decyzja otworzy nowe
drzwi. Horoskop dzienny
na czwartek radzi zaufać in-
tuicji i działać bez zwłoki.

[illegible]

6) Marek, reżyser filmu „Dzień
świra”,
7) opera Siergieja Rachmaninowa,
8) był nim Stefan Wyszyński,
9) dalekowschodni statek bez
stępki,
10) cienka linka używana w że-
glarstwie,
20) tytoń do nuuchania,
22) sproszkowany tytoń, wciąga-
ny do nosa,

- 24) termin z tresury owczarka,
- 25) takt w zachowaniu,
- 28) stan pod wpływem hipnozy,
- 29) odpady ze stolarni,
- 31) cewka do nawijania nici,
- 32) roślina jaskrowata, zawilec,
- 33) duchowny katolicki,
- 35) ścieżka w ogrodzie lub parku,
- 36) twierdza z powieści „Ogniem i mieczem”,
- 37) uderz w stół, a się odezwą.

[illegible]

miejska zieleń		koniec, kres		po- drożna wali- zeczka		duży antałek		górski świerk		pies myśliw- ski	angiel- ski powóz		matka Zeusa		wę- skłowy wie- rzyciel
war- szawski teatr	•	plas- terek						młot bla- charski					sprzęt grający		
klom- bowy kwiat	•			•				szpital woj- skowy							
						u psiego ogona					Kamilla, polska aktorka				
pierwsza lub druga w pociągu						pies Stasia i Nel		rosi czoło				po- rządek na statku	•		szkło na so- czewki
jaskrawo upierz- ony ptak wę- drowny		auto z Korei Połud- niowej		imię z eleme- ntarza	•	spie- kota, upał					nie- udane zagranie piłkarza				
angiel- skie w kuchni								część sztuki teat- ralnej			odkryty wagon kolejowy			•	
						leczony Pana- dołem				wzorzec jedno- stki miary					
rybka akwa- riowa								dawny władca Rosji lub Bułgarii			ostra krawędź				•

ROZWIĄZANIE: PANTEON.

PIŁKA NOŻNA

Rewolucje i ewolucje w Lidze Narodów

Przemeblowana reprezentacja Polski przystąpi do kolejnej edycji Ligi Narodów, tym razem – po spadku – w Dywizji B. Wskutek urazów w składzie powołanym przez Jana Urbana doszło już do czterech zmian. Aż dwóch wśród bramkarzy!

Jaromir Kruk

Ostatnia rosza to zaproszenie – za kontuzjowanego Bartłomieja Dragowskiego z Widzewa Łódź (także dowołanego awaryjnie w miejsce Kamila Grabary) dla Sławomira Abramowicza z Jagiellonii Białystok, który pierwotnie był w składzie kadry młodzieżowej.

Dziko już się pożegna

Liga Narodów to nie tylko poligon doświadczalny (o czym dobrze wiemy, bo tą drogą zakwalifikowaliśmy się na Euro 2024, a Szwecja na mundial 2026), a przede wszystkim gra na wynik. Bośniacy, którzy też chcą wrócić do Dywizji A, powołali Edina Dzeko, ale ich wielka legenda 2 października w spotkaniu ze Szwecją w Zenicy pożegna się z kadrą. Rumunię przeciw Polsce poprowadzi Maradona Karpat – Gheorge Hagi i liczy na sukces w Lidze Narodów.

Największym zainteresowaniem cieszy się rywalizacja w Dywizji A. Z 16 zespołów połowa niedawno dokonała zmian selekcjonerów. 1/16 finału mundialu w Holandii i Niemczech została odebrana jako klęska. Ronald Koeman, tak jak planował, rozstał się z drużyną narodową, myśłami był i tak przy walczącej o życie żonie, która kilka dni temu przegrała walkę z rakiem. Za mistrza Europy

FOT. ADAM JASTRZĘBOWSKI/POLSKA PRESS

W Lidze Narodów zagrają Cristiano Ronaldo, Luka Modrić czy Robert Lewandowski. Szansę może dostać także Sławomir Abramowicz

z 1988 roku przyszedł jeszcze bardziej utytułowany jako piłkarz Xavi Hernandez, pierwszy zagraniczny trener Oranje od 1978 roku – od czasu Austriaka Ernsta Happela. Opaskę kapitana zachował Virgil van Dijk. 35-letni obrońca Liverpoolu zbliża się do setki występów w barwach Holandii i chce pomóc Xaviemu w wygranii Ligi Narodów, a potem Euro.

Klopp skreślił Undava

Na razie Oranje skupiają się na prestiżowym starciu z Niemcami w Am-

sterdamie. Juergen Klopp po przejściu Die Mannschaft od Juliana Nagelsmanna zaskoczył powołaniem na najbliższe spotkania aż 44 piłkarzy. Wśród jego wybrańców nie ma Deniza Undava, autora dwóch goli na mundialu.

– Chcę, by kibice odzyskali radość z gry reprezentacji Niemiec – podkreśla nowy selekcjoner, który osiągał wielkie sukcesy z Borussią Dortmund i Liverpoolem. Rodacy bardzo na niego liczą, bo już od 2017 roku czekają na triumf w turnieju – wtedy

wygrali nieistniejący już Puchar Konfederacji FIFA. W Euro Niemcy ostatni raz triumfowali w 1996 roku, Francuzi – w 2000 i wtedy ich liderem był Zinedine Zidane, nowy trener Trójkolorowych po Didierze Deschampsie. Kibice liczą, że Zizou bardziej wykorzysta ofensywny potencjał zespołu.

– Od Zizou oczekuje się efektownego futbolu. Myślę, że nad ciężkimi charakterami nowy szkoleniowiec zapana, tak jak Didier Deschamps, który pod koniec kadencji miał jakieś problemy z Rayanem Cherkim – mówi Tomasz Bzymek, polski trener młodzieży z Suresnes, który pracował m.in. z N'Golo Kante.

Ronaldo i Modrić wciąż w akcji

W Portugalii Jorge Jesus nie zamierza skreślać Cristiano Ronaldo, ale nie daje mu gwarancji gry od początku spotkań. – Szacun dla Ronaldo, który mając tyle lat, cały czas chce rywalizować – mówi Paweł Golański, dyrektor sportowy Korony, uczestnik finałów Euro 2008.

Z występów w reprezentacji Chorwacji nie zrezygnował rówieśnik CR7 – Luka Modrić (202A-29), a Slaven Bilić nadal korzysta z innych weteranów: Ivana Perisicia (158A-39), Andreja Kramaricia (119A-36), Ante Budimira (41A-7). W kadrze setkę występów przekroczył też Mateo Kovacic

(117A-5). Bilić, który wrócił na stanowisko selekcjonera, liczy na doświadczenie starszyny, potrzebuje tego nowa fala zawodników, m.in. z Luką Vuskoviciem, byłym piłkarzem Radomiaka.

W tym sezonie dopiero 19-letni Vusković gra w Premier League znakomicie, a jego klubowy szkoleniowiec – Fabian Hurzeler wróży mu świetną przyszłość. – Błyskawicznie przystosował się do wymagającej ligi angielskiej. Zachowuje się, jakby był bardzo doświadczony – chwali coach.

Na Fortuna Arena Chorwatów podejmą Czesi, już z nowym hiszpańskim selekcjonerem – Santi Denią (w gronie jego asystentów Radek Bejbl, wicemistrz Europy 1996, były piłkarz Atletico Madryt). Do drużyny narodowej wrócił Ondrej Lingr, niedawny nabytek Korony Kielce, powołany został też Michal Sacek z Górnika Zabrze.

Do ciekawej konfrontacji dojdzie w Rzymie – Włochy znów Roberto Manciniego – powalczą o punkty z Belgią, którą po Rudi Garcii przejął Mark van Bommel. Holenderski trener ze zrozumieniem przyjął postanowienie Thibauta Courtoisa, bramkarza Realu Madryt o zawieszeniu gry w kadrze. Natomiast ma wciąż do dyspozycji 35-letniego Kevina De Bruyne (Napoli) i 33-letniego Romelu Lukaku (Fenerbahce)... ©

PATRONAT NASZEMIASTO.PL

0011553713

Kolarskie emocje na zakończenie cyklu ORLEN Lang Team Race w Bytowie

W sobotę 19 września w Bytowie i okolicach odbył się trzeci i zarazem ostatni etap ORLEN Lang Team Race. Prestiżowa impreza ponownie przyciągnęła na start blisko tysiąc amatorów kolarstwa, którzy w atmosferze rowerowego święta ścigali się na dwóch dystansach. Zmaganiom amatorów towarzyszyły także Wyścig i Parada Śladami Czesława Langa.

Sezon kolarski zmierza ku końcowi. W sobotę w Bytowie został rozegrany ostatni etap prestiżowego cyklu ORLEN Lang Team Race dla kolarzy

amatorów. Sportowych emocji było co niemiara, a ciekawe ściganie gwarantowała interwałowa, pagórkowata trasa poprowadzona po terenach, na których wychował się Czesław Lang. Wicemistrz olimpijski z 1980 roku właśnie w Bytowie stawiał swoje pierwsze kolarskie kroki. W tym roku – podobnie jak w poprzednich sezonach – na malowniczych trasach mogli sprawdzić się także amatorzy biorący udział w serii wyścigów pod szyldem ORLEN Lang Team Race. Kolarze i kolarzki mieli do wyboru dwa dystanse –

MAXI i MINI – mierzące odpowiednio 108 i 41 kilometrów. Na trasie znalazły się liczne podjazdy urozmaicające rywalizację. Podobnie jak w przypadku poprzednich etapów ORLEN Lang Team Race – w Arłamowie oraz w Bukowinie Tatrzańskiej w ramach ORLEN Tour de Pologne

Amatorów – Memoriału Ryszarda Szurkowskiego – zawodnicy stoczyli zaciętą walkę o zwycięstwo. Zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet na dystansie MAXI po zwycięstwie sięgnęli świeżo upieczeni mistrzowie świata masters – Artur Sowiński i Kamila Wójcikiewicz-Płotkowiak.

Wśród mężczyzn podium uzupełnili Jan Miazga i Kacper Wiszniewski, natomiast w zestawieniu kobiet open na kolejnych miejscach uplasowały się Sonia Cięciel i Emilia Graban. Na dystansie MINI w rywalizacji panów najlepszy okazał się Bartosz Krukowski, przed Mikołajem Kawą i Antonim Lebedowiczem, a wśród kobiet pierwsza była Monika Kasica, która na mecie wyprzedziła Iłę Bazan i Annę Równicką. Dodatkowo zastrzowie świata masters – Artur Sowiński i Kamila Wójcikiewicz-Płotkowiak.

co umożliwiło rywalizację i sprawdzenie się w gronie swoich rówieśników. Pielęgnując atmosferę kolarskiego święta, organizatorzy ponownie zdecydowali się na przeprowadzenie specjalnej Parady i Wyścigu Śladami Czesława Langa dla dzieci i rodzin, zaszczepiając ducha sportu w najmłodszych adeptach dyscypliny. Tegoroczna seria wyścigów ORLEN Lang Team Race przeszła do historii jako 3 niezapomniane wydarzenia, w których łącznie brały udział tysiące kolarzy amatorów.

